

DOELGROEPENPLAN

“PERSONEN MET EEN HANDICAP”

Bijlage 2

bij het gemeentelijk toewijzingsreglement voor sociale huurwoningen

INHOUD

1. INLEIDING	3
1.1 Het reglementair kader	3
1.2 Procedure waarmee het voorliggende doelgroepenplan tot stand kwam	3
1.3 Definiëring van de doelgroep	4
2. DE GEGEVENS UIT HET LSB-PLAN 2008-2013	5
2.1 Omgevingsanalyse	5
2.2 Doelstellingen en acties uit het LSB-plan	5
2.3 Sociale conjunctuurbarometer	6
3. AFBAKENING VAN DE DOELGROEP IN DE GEMEENTE	8
3.1 Situering van de Gemeente	8
3.3.1 <i>Patrimonium</i>	14
3.3.2 <i>Huurders, leeftijd en gezinssamenstelling</i>	16
4. PERSONEN MET EEN HANDICAP EN HUN WOONNODEN	20
4.1 Algemene situering	20
4.1.1 <i>Prevalentiecijfers</i>	20
4.1.2 <i>Evolutie in de zorg voor personen met een handicap</i>	21
4.2 Personen met een handicap en VAPH	22
4.2.1 <i>Bestaande woonvormen in de gehandicaptensector</i>	22
4.2.2 <i>Inschrijving, zorgtoewijzing, prioriteitsbepaling</i>	23
4.2.4 <i>Wachttijd dringende vragen</i>	30
4.3 Situatie in Kalmthout	31
4.3.1 <i>Zorgvragen naar woonondersteuning voor Kalmthout</i>	31
4.3.2 <i>De specifieke woonnood van de doelgroep in de gemeente</i>	33
5. OMKADERING	34
6. VISIE VAN HUISVESTINGS- EN WELZIJSFACTOREN OVER DE DOELGROEPEN EN HUN WOONNODEN	35
6.1 Visie wonen lokaal bestuur	35
6.2 De Ideale Woning	35
6.3 Spectrum vzw	36
6.4 Welzijnsraad	36
6.5 Ouderenadviesraad	37
6.6 GECORO	37
7. VERDERE UITVOERING EN PLANNING	38
7.1 Uitvoering door de sociale huisvestingsmaatschappij 'De Ideale Woning'	38
7.2 Waar de voorrang zal worden toegepast	38
7.3 Voorrang voor de kandidaat-huurders uit de doelgroepen	38
8. BIJLAGE: LOCATIE SOCIALE WONINGEN	39
8.1 De Ideale Woning	39

1. INLEIDING

1.1 Het reglementair kader

De Vlaamse wooncode (art 95 §2) bepaalt dat een gemeentelijk toewijzingsreglement een lokale invulling kan geven aan de prioriteiten en toewijzingsregels die de Vlaamse regering vaststelt.

Vanaf 1 januari 2008 voorziet het sociaal huurbesluit voor de toewijzing van sociale woningen een standaardregime en daarnaast de mogelijkheid van een eigen gemeentelijk toewijzingsreglement. Het opstellen van een lokaal toewijzingsreglement wordt bepaald in de artikels 26 tot en met 29 van het kaderbesluit sociale huur (BVR van 12 oktober 2007).

In het eigen gemeentelijk toewijzingsreglement kan men:

1. Rekening houden met de lokale binding van de kandidaat-huurders,
2. Rekening houden met de woonbehoefte van specifieke doelgroepen
3. Werken aan de verstoorte of bedreigde leefbaarheid in bepaalde wijken of complexen.

Sociaal huurbesluit art 28 §2:

Als de gemeente een voorrang aan doelgroepen wil verstrekken dan moet het toewijzingsreglement een doelgroepenplan bevatten. Het doelgroepenplan wordt opgesteld in samenspraak met de lokale besturen en de lokale huisvestings- en welzijnsactoren. De gemeente maakt gebruik van de gegevens van het lokaal sociaal beleidsplan, opgesteld overeenkomstig artikel 4 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid.

Het doelgroepenplan moet voor elke doelgroep minstens de volgende elementen bevatten:

1. een beschrijving van de doelgroep.
2. de specifieke problemen die deze doelgroep ondervindt om een aangepaste en betaalbare woning te vinden.
3. indien voorhanden cijfergegevens over het aantal kandidaat-huurders die behoren tot de doelgroep.
4. de flankerende maatregelen die ten behoeve van de doelgroep worden genomen door de lokale besturen en de lokale welzijnsactoren.

1.2 Procedure waarmee het voorliggende doelgroepenplan tot stand kwam

Zoals bepaald in artikel 26 van het nieuw sociale huurbesluit heeft de gemeente gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een lokaal toewijzingsreglement op te maken.

Op 6 juni 2011 heeft het college van burgemeester en schepenen principieel beslist om een specifiek toewijzingsreglement voor de gemeente Kalmthout op te maken. Eveneens is de procedure goedgekeurd.

Er werd een werkgroep opgericht die de opdracht kreeg een toewijzingsreglement op te stellen.

De werkgroep was als volgt samengesteld:

De Ideale Woning: An Meersschaert (hoofd klanten), Gert Eyckmans (directeur)

OCMW Kalmthout: Annemie Van Boven (dienst huisvesting), Sigrid Hermans (welzijnscoördinator)

Gemeente Kalmthout: Katrin Smets (huisvestingsambtenaar), Sigrid Hermans (welzijnscoördinator)

Spectrum VZW: Kristel Steegmans (directeur)

De werkgroep werd vanuit IGEAN gecoördineerd door Frans Lauwers, nadien Renild Vermalen en opgevolgd door Hilde Luyts van Wonen Vlaanderen.

De werkgroep trad namens de gemeente verder op als initiatiefnemer en boog zich over:

- De opmaak van een totstandkomingsprocedure
- Het inwinnen van advies van verhuurders en relevante huisvestings- en welzijnsactoren

- De opmaak van een lokaal toewijzingsreglement en dit, indien van toepassing, met:
 - De bepaling van de nood aan verdere invulling van lokale binding en de te weerhouden bindingsfactoren
 - Een doelgroepenplan
 - Een leefbaarheidsplan

De werkgroep kwam samen op 3 mei 2011 en 21 juni 2011.

Samenspraak

Een doelgroepenplan moet worden opgesteld in samenspraak met de lokale besturen en de lokale huisvestings- en welzijnsactoren. Er werd vooreerst samengewerkt met de leden van de werkgroep die werden geacht de huisvestingssector- en het welzijnsveld voldoende te kennen. Het lokaal woonoverleg werd geïnformeerd door verslag uit te brengen van de werkzaamheden van de werkgroep.

Er werd advies gevraagd aan de ouderenadviesraad.

De inhoudelijke discussie over mogelijke doelgroepen werd gevoerd binnen de werkgroep, die hierover een voorstel deed aan het Lokaal Woonoverleg en het College van Burgemeester en Schepenen die hierover besliste.

Voor Kalmthout werd gekozen te werken rond:

- Lokale binding
- Doelgroepen: ouderen en personen met een handicap

Het doelgroepenplan Ouderen kan via een eenvoudige procedure ingediend worden en is bijgevoegd als bijlage 1 bij het lokaal toewijzingsreglement.

Dit document bevat het doelgroepenplan “Personen met een handicap”. Het is bijgevoegd als bijlage 2 bij het lokaal toewijzingsreglement.

1.3 Definiëring van de doelgroep

De doelgroep die we hieronder omschrijven, en die in Kalmthout specifieke problemen ondervindt bij het vinden van een aangepaste en betaalbare woning op de lokale woningmarkt, wordt “Personen met een handicap” genoemd. Door toepassing van een gemeentelijk toewijzingsreglement wil men aan hen bij voorrang sociale woningen toewijzen.

De doelgroep in het lokaal toewijzingsreglement zijn mensen met een mentale handicap met mogelijk bijkomende fysieke beperkingen. In eerste instantie is het niet de bedoeling om woningen te voorzien voor zwaar zorgbehoevenden.

In overleg met de werkgroep wordt de doelgroep als volgt gedefinieerd:

Personen met een handicap: Personen met een mentale en mogelijk bijkomende fysieke handicap die over een positieve beslissing van het VAPH beschikken om in te stappen in het stelsel van begeleid wonen of beschermd/geïntegreerd wonen (DIO) en die begeleid worden door een daartoe erkende VAPH-voorziening of dienst.

2. DE GEGEVENS UIT HET LSB-PLAN 2008-2013

Bij het opstellen van het doelgroepenplan moet er gebruik gemaakt worden van de gegevens van het lokaal sociaal beleidsplan (LSB), opgesteld overeenkomstig artikel 4 van het Decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid.

We overlopen het LSB-plan 2008-2013:

2.1 Omgevingsanalyse

In het LSB-plan is een uitgebreide omgevingsanalyse opgenomen. Een aantal van de gebruikte gegevens wordt in dit doelgroepenplan overgenomen. Andere gegevens worden geactualiseerd of verder gespecificeerd.

2.2 Doelstellingen en acties uit het LSB-plan

Strategische doelstelling 1: Groter bereik van specifieke doelgroepen voor de toekomst.

Operationele doelstelling 1: Hogere toegankelijkheid van de dienstverlening rond wonen

Acties:

- Aandacht schenken aan de fysieke aanpassing van woningen ter verhoging van de toegankelijkheid voor ouderen, personen met een handicap...

Operationele doelstelling 2: Uitbreiding van de informatie, communicatie en participatie van de doelgroep

Acties:

- Extra aandacht schenken aan kansengroepen voor wat betreft het aanbod aan woonmogelijkheden binnen de gemeente.
- Extra aandacht schenken aan ouderen rond wonen in serviceflats en alternatieve woonvormen – opzetten van een gespreksavond.
- Extra aandacht schenken aan personen met een handicap rond de mogelijkheden voor verbouwen van de woning.
- Kennis vergroten van de premies, subsidies en tegemoetkomingen die rond wonen bestaan.
- Opstarten van een Woonwinkel binnen de gemeente (cf. Sociaal Huis)
- Meer aandacht voor wonen in het gemeentelijk magazine.

Operationele doelstelling 3: Ondersteunen en uitwerken van drempelverlagende initiatieven.

Acties:

- Uitbouwen van TRAJECTBEGELEIDING omtrent de aanvraag van subsidies, premies en tegemoetkomingen – papieren invullen onder begeleiding van de Dienst ruimtelijke ordening en/of Sociaal Huis.
- Creëren van ontmoetingsplaatsen voor senioren: rustbanken, petanquebanen...

Strategische doelstelling 2: Structurering en verruiming van het aanbod aan dienstverlening rond wonen.

Operationele doelstelling 1: Uitbreiden van het aanbod aan dienstverlening volgens de gesignaleerde noden.

Acties:

- Verder uitbouwen van de dienst huisvesting van het OCMW
- Samenwerken met SVK voor huren en doorverhuren van woningen; wettelijke voordelen; fiscaal voordeel voor de eigenaar, renovatiepremie en huurpremie voor de huurder.
- Verhogen van het aanbod aan sociale woningen
- Nieuwe verkavelingen moeten minstens voor 50% gebruikt worden voor de bouw van sociale woningen.
- Uitbreiden van het aanbod aan crisiswoningen.
- Ondersteunen van een regionale samenwerking rond het aanbod aan begeleid wonen.
- Blijvend aandacht hebben voor het reduceren van het aandeel van de huur in het totale budget via het optrekken van de OCMW huurtoelage.
- Opvolgen van de regelgeving rond zorgwonen.
- Bekendmaken van nieuwe informatie rond zorgwonen aan de inwoners.

Operationele doelstelling 2: Uitbreiden van het sociaal woningbestand.

Acties:

- Verhogen van het aanbod aan sociale woningen.
- Het aanbod aan sociale huur- en koopwoningen aanpakken via acties die gedragen worden door zowel OCMW, gemeente als de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Operationele doelstelling 3: Vergroten van de kennis omtrent het landschap aan dienstverlening rond wonen.

Actie:

- Samenwerking opzetten tussen de dienst ruimtelijke ordening van de gemeente, het OCMW en de sociale verhuurmaatschappijen, zodat juiste informatie aan de burger wordt doorgegeven.

Strategische doelstelling 3: Bestendigen van de samenwerking lokaal bestuur – lokale actoren.

Operationele doelstelling 1: Organiseren van cliëntgerichte samenwerkingsinitiatieven

Acties:

- Ondersteunen van bijeenkomsten van de clustergroep wonen rond specifieke thema's
- Opzetten van een centraal loket waar ALLE informatie over het aanbod aan woongelegenheden binnen de gemeente en regionaal kan gevonden worden.
- Opstart van een meldpunt waar behoeften in verband met wonen kunnen gemeld worden.
- Loket waar ALLE informatie rond 'wonen' kan gevonden worden, gemeentelijk en regionaal.
- Integreren van een 'woonwinkel' in het Sociaal Huis.

2.3 Sociale conjunctuurbarometer

De Vlaamse overheid stelt ter ondersteuning van het lokaal sociaal beleid en de opmaak van het LSB-plan een hele reeks van gemeentelijke gegevens ter beschikking: de sociale conjunctuurbarometer.

We selecteren daaruit de voor dit doelgroepenplan relevante gegevens en dit voor de periode 2001-2010.

We geven hier een algemeen overzicht en werken een aantal van de cijfers verder in dit document uit.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
# huishoudens	6.366	6.429	6.461	6.523	6.581	6.649	6.694			
# alleenstaande mannen	598	625	635	641	656	679	686	720		
# alleenstaande vrouwen	728	738	760	770	786	799	839	851		
# leefloners	46	48	42	46	55	54	54	37	51	49
Aandeel kansarme geboorten in %		1,3	0,7	1,1	1,3	1,2	0,6			
Aandeel bevolking ouder dan 65 (in %)	15,6	15,8	15,9	16,1	16,3	16,7	16,8	17,1	17,5	17,8
Aandeel bevolking ouder dan 75 (in %)	7,0	7,2	7,2	7,4	7,5	7,7	8,0	8,1	8,3	8,3
Aandeel bevolking ouder dan 85 (in %)	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	2,1	2,2	2,3	2,3
Afhankelijkheidsratio	83,6	84,5	85,4	85,4	86,5	87,2	88,8	90,1	91,7	91,5
Familiale zorgindex	27,6	29,5	29,4	29,5	30,3	31,3	32,5	33,2	33,4	33,2
Grijze druk	37,8	38,5	39,2	40,2	41,3	42,3	43,5	44,7	45,9	46,3
Groene druk	45,8	46,1	46,2	45,2	45,2	44,9	45,2	45,4	45,8	45,2
Interne vergrijzing	17,6	18,9	19,1	18,9	19,1	19,4	19,6	19,7	20,0	19,8
Doorstromingscoëfficiënt	105,1	104,2	102,5	100,1	98,1	96,6	95,6	95,4	94,2	93,3
PERSONEN MET EEN HANDICAP										
# rechthebbenden op een tegemoetkoming (totaal)							257	266	265	
# rechthebbenden op een tegemoetkoming vr hulp aan bejaarden							168	169	156	
# rechthebbenden op enkel een inkomensvervangende tegemoetkoming				3	3	2	5	5	6	
# rechthebbenden op enkel een integratietegemoetkoming				36	36	28	25	23	20	

- Grijze druk: De verhouding tussen het aantal 60+ en het aantal 20- tot 59-jarigen.
- Afhankelijkheidsratio: geeft de verhouding weer tussen het aantal 0- tot 19-jarigen plus het aantal 60+, en de actieve bevolking (20- tot 59-jarigen).
- Familiale zorgindex: het aantal 80+ ten opzichte van de bevolking van 50- tot 59-jarigen. Aanduiding van hoeveel hoogbejaarden er zijn in verhouding tot de bevolking die er normaliter de zorg moet voor nemen.
- Groene druk: de verhouding tussen het aantal 0 tot 19-jarigen en het aantal 20 tot 59-jarigen. Het is een indicatie voor de verhouding tussen de actuele en de toekomstige beroepsbevolking.
- Interne vergrijzing: het aantal 80+ ten opzichte van het aantal 60+. Geeft weer hoeveel hoogbejaarden er zijn in de groep van de senioren.
- Doorstromingscoëfficiënt: geeft de verhouding weer tussen het aantal jongeren (10- tot 24-jarigen) en het aantal ouderen (50- tot 64-jarigen)
- IVT: De inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) wordt toegekend aan de persoon met een handicap van wie is vastgesteld dat zijn/haar lichamelijke of psychische toestand het verdienvermogen heeft verminderd tot een derde of minder van wat een gezonde persoon door het uitoefenen van een beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen
- Integratietegemoetkoming: De integratietegemoetkoming wordt toegekend aan de persoon met een handicap bij wie een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid werd vastgesteld en die daardoor bijkomende kosten heeft om zich in het maatschappelijke leven in te passen.
- Bejaarden: De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wordt toegekend aan de bejaarde persoon, bij wie een gebrek aan of een vermindering van zelfredzaamheid werd vastgesteld.
- Personen met een handicap: Statistiek van het aantal gerechtigden op een tegemoetkoming aan personen met een handicap, naar geslacht op 1 januari van ieder jaar. De verzamelprocedure is een administratieve registratie.
Het betreft alle 'Nederlandstalige' dossiers van de FOD Sociale Zekerheid, Directiegeneraal Personen met een handicap, Dienst van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap. De Dienst Statistiek en Begroting staat in rechtstreekse elektronische verbinding (sedert 2003; vroeger gebeurde alles nog manueel) met de Dienst die de tegemoetkoming uitkeert. Op die manier is elke betaling, met alle variabelen, tot op het niveau van alle NIS-codes geregistreerd.

3. AFBAKENING VAN DE DOELGROEP IN DE GEMEENTE

3.1 Situering van de Gemeente

Kalmthout bevindt zich in de Noorderkempen in het noorden van de provincie Antwerpen. De gemeente ligt zo'n 25km ten noorden van de stad Antwerpen en ca 20km ten zuiden van Bergen-Op-Zoom en Roosendaal.

Zij telt 17.947 (Rijksregister 1 jan 2011) inwoners en heeft een oppervlakte van 5.944 ha (GRS). De huidige subgemeentelijke indeling verdeelt de gemeente in 5 wijken: Centrum, Dorp-Heuvel, Heide, Achterbroek en Nieuwmoer. Enkele boerderijen in het noordwesten van de gemeente behoren tot Hoek waarvan de kern sinds de gemeentefusie van 1977 op grondgebied Essen ligt.

De Vlaamse buurgemeenten van Kalmthout zijn Essen in het Noorden, Wuustwezel in het Oosten en Kapellen in het Zuiden. De Nederlandse buurgemeenten zijn Woensdrecht en Zundert.

Kalmthout is een groene gemeente in de welvarende regio ten noorden van Antwerpen. Een belangrijk deel van de gemeente wordt ingenomen door het natuurreservaat De Kalmthoutse Heide, welke deel uitmaakt van het groter aaneengesloten natuurgebied "grenspark De Zoom".

De gemeente Kalmthout wordt doorsneden door een aantal belangrijke verbindingswegen. De belangrijkste lopen noord-zuid: N122, N117 en spoorlijn 12 Antwerpen–Roosendaal. N111 loopt richting Antwerpse haven maar is ook de verbinding met de oostelijke buurgemeente Wuustwezel.

De bevolkingsdichtheid en de dichtheid van het aantal huishoudens is in de gemeente Kalmthout vrij laag. Kalmthout heeft een sterk residentieel karakter. Al is dit residentieel karakter vrij sterk wijkgebonden. Verder kent Kalmthout een matige bevolkingsgroei. Dit vertaalt zich in de groei van het aantal huishoudens. De gemiddelde gezinsgrootte is vrij groot, maar vermindert iets sneller dan gemiddeld in de randgemeenten van het arrondissement Antwerpen. Het aantal alleenstaanden stijgt, net zoals in de buurgemeenten maar is lager dan het gemiddelde voor Vlaanderen. De bevolking in de gemeente is vrij jong, jonger dan gemiddeld in Vlaanderen of dan in de andere gemeenten van het arrondissement Antwerpen, de stad niet meegerekend.

In Kalmthout wonen relatief veel vreemdelingen, 11%. De grote meerderheid daarvan komt uit Nederland 9%. 2% komt uit andere landen, waarvan het grootste deel uit de EU en enkelen uit landen buiten de EU. Heide herbergt het grootste aantal vreemdelingen waardoor bijna één op zes inwoners van deze kern een vreemde nationaliteit bezit.

In tegenstelling tot buurgemeentes Wuustwezel en Essen ligt het gemiddelde inkomen per aangifte in de gemeente sinds 2003 gevoelig hoger dan het gemiddelde voor de provincie en voor Vlaanderen. Echter niet zo hoog als in buurgemeente Kapellen. De activiteitsgraad in Kalmthout is relatief laag. De werkloosheidsgraad in Kalmthout is ook relatief laag in vergelijking met die van het gehele arrondissement. Het aantal arbeidsplaatsen is in relatie tot de omvang van de bevolking op beroepsactieve leeftijd vrij laag.

Inwoners: aantal en gezinsgrootte

Op 1 januari 2011 telde Kalmthout 17.947 inwoners in 6.979 huishoudens. De bevolking nam als volgt toe:

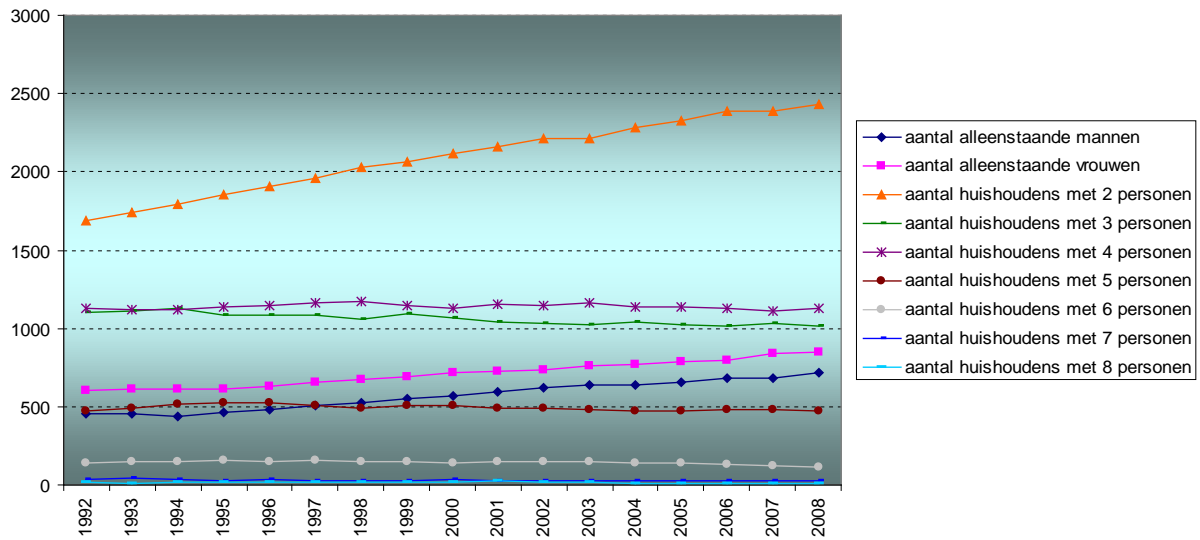
# INWONERS	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Essen	16.697	16.791	16.872	17.001	17.143	17.416	17.636	17.797	
Kalmthout	17.403	17.403	17.427	17.486	17.508	17.573	17.587	17.731	17.947
Kapellen	25.881	25.974	25.975	25.948	26.104	26.242	26.297	26.427	
Wuustwezel	17.893	18.006	18.184	18.338	18.605	18.837	19.013	19.213	
Arr A'pen	940.681	944.921	948.858	954.680	961.131	969.563	977.612	985.332	
Prov A'pen	1.661.119	1.668.812	1.676.858	1.688.493	1.700.570	1.715.707	1.731.174	1.744.862	
Vlaams gewest	5.995.553	6.016.024	6.043.161	6.078.600	6.117.440	6.161.600	6.208.877	6.251.983	

	# inwoners	# huishoudens	gezinsgrootte
1992	15.849	5.645	2,81
2005	17.427	6.581	2,65
2008	17.573	6.775	2,59
2011	17.947	6.979	2,57

Bron: lokale statistieken en dienst bevolking gemeente

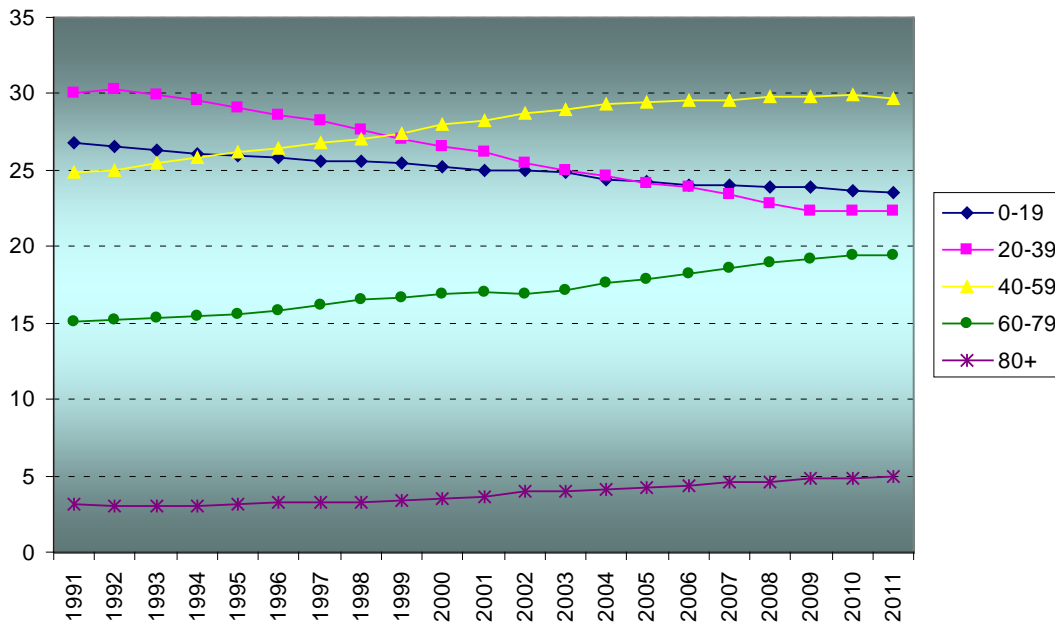
Gezinsgrootte en gezinssamenstelling

Bron: Lokale statistieken

Leeftijdscategorieën Kalmthout (% inwoners per jaartal)

Bron: lokale statistieken, eigen verwerking

Aantal personen met een handicap in Kalmthout gebaseerd op het aantal uitkeringen.
Bron: Lokale Statistieken

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
# rechthebbenden op een tegemoetkoming (totaal)				257	266	265
# rechthebbenden op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden				168	169	156
# rechthebbenden op enkel een inkomensvervangende tegemoetkoming	3	3	2	5	5	6
# rechthebbenden op enkel een integratietegemoetkoming	36	36	28	25	23	20
# rechthebbenden op zowel een inkomensvervangende tegemoetkoming als een integratietegemoetkoming	39	40	50	60	67	77

Als opmerking bij deze cijfers kunnen we zeggen dat deze de huidige uitkeringen weergeven. Er is echter een groeiende groep personen met een handicap (ASS,...) die nu nog geen uitkering ontvangen maar waarvoor voorzieningen in de toekomst absoluut nodig zullen zijn.

Momenteel wordt er nog weinig kenbaarheid gegeven aan de mogelijkheid tot begeleid en geïntegreerd wonen omdat er nog niet genoeg beschikbare woongelegenheden zijn.

3.2 De woonmarkt in de gemeente

Het woningbestand en de woonkwaliteit

Volgens de laatste socio-economische enquête van 2001 telde Kalmthout 6214 woningen. Dit betekent een toename van 31,8 % in vergelijking met 1981. In 2010 telt Kalmthout 7082 woningen (gegevens dienst RO gemeente Kalmthout). Een toename van 12,2% tov 2001. In 2001 werd 80% van de woningen in Kalmthout bewoond door de eigenaar. Dit percentage is vergelijkbaar met de andere gemeenten in de regio. In 2001 waren 88,3% van deze woningen eengezinswoningen, in 2010 is dat 83,7%. In 2001 waren er 10,9 % appartementen, in 2010 16,3%. Het aandeel appartementen was in 2001 vrij laag tegenover de gemeenten Kapellen, Stabroek en Brasschaat en ongeveer gelijk aan het aandeel in Essen en Wuustwezel. Recente cijfers zijn hierover niet beschikbaar.

Het aandeel open, half open en gesloten eengezinswoningen vertoont in 2001 de volgende verhoudingen: 62,6% open, 21,0 % half open en 4,5% gesloten. Wanneer we de vergelijking maken met het arrondissement Antwerpen, kunnen we concluderen dat de gemeente Kalmthout drie keer zoveel open eengezinswoningen kent en wel zes keer zo weinig gesloten eengezinswoningen. Hieruit kunnen we besluiten dat de gemeente een groot residentieel karakter heeft. Het aandeel aan huurwoningen daalt licht met 3,7% tussen 1991 (21,7 % huurwoningen) en 2001 (18,0 % huurwoningen).

In 2001 kende Kalmthout het hoogste percentage woningen gebouwd vóór 1945 in de regio, nl. 20%. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat vele van deze woningen inmiddels gerenoveerd zijn. Ten opzichte van de telling in 1991 daalde in 2001 het aantal woningen zonder klein comfort met 4,7%, het aantal woningen met klein comfort daalde met 5,5% en het aantal woningen met middelmatig comfort daalde met 2,4%. Het aantal woningen met groot comfort steeg daarentegen met 10% en bedraagt nu 66,6% van het totaal aantal woningen. Enkel Brasschaat en Stabroek tellen in de regio nog iets meer woningen met groot comfort. Kalmthout kent een percentage woningen met hoogstens klein comfort dat gelijk is aan de mediaan van de provincie Antwerpen, een iets kleiner percentage dan het gemiddelde voor Vlaanderen. Voor het aandeel van de bewoonde woningen naar oppervlakte, merken we dat het aandeel van kleinere woningen (oppervlakte < 35m² tot 54 m²) toeneemt tussen 1991 en 2001. Daarentegen zien we het aandeel grote woningen (oppervlakte > 55 m²) gestaag afnemen. Recentere cijfers dan deze van 2001 zijn helaas niet beschikbaar.

De verkoopprijs (Q75) per m² van bouwgrond schoot de laatste jaren de hoogte in. Van 99€/m² in 2000 tot 240€/m² in 2010. Met €240 per m² ligt de prijs van een perceel bouwgrond in Kalmthout een flink stuk hoger dan de Q75 prijs in het arrondissement (€201 /m²) en het Vlaamse Gewest (€155 /m²). Uit gegevens van het GRS van 2006 bedraagt het theoretisch aantal potentiële bouwkavels voor eengezinswoningen binnen de gemeente 2409 percelen.

Uit het seniorenbehoefteonderzoek Prof Verté (VUB, 2006) komt naar voor dat de helft (52,0 %) van de ondervraagden een lichte tot matige onaangepastheid van de woning ondervindt. Eén op drie (33,3 %) spreekt zelfs van een ernstige onaangepastheid. Volgende zaken kunnen verstaan worden onder onaangepastheid van de woning: trappen, inbraakgevoeligheid, te grote woning, afstand tot de woonst van de kinderen is te groot...

Betaalbaar wonen

In Kalmthout zijn de sociale huisvestingsmaatschappij 'De Ideale Woning', SVK Voorkempen, het OCMW en de gemeente betrokken bij de bouw en de verhuur van sociale huurwoningen.

Op 1 september 2009 trad het decreet betreffende het grond en pandenbeleid in werking. Door dit decreet wordt aan de Vlaamse gemeenten een sociaal objectief of streefcijfer van te realiseren sociale huurwoningen, koopwoningen en kavels opgelegd. Tijdens de nulmeting voor het BSO (Bindend Sociaal Objectief) op 31/12/07 lag het percentage voor Kalmthout op 0,43%. Wat zeer laag is, zeker tegenover buurgemeenten Essen (2,39%) en Wuustwezel (5,91%). Tegen 2020 zou Kalmthout 113 extra huurwoningen moeten realiseren. Gezien Kalmthout tijdens de nulmeting van 01/01/2008 onder de 3% zat wat betreft sociale huurwoningen, moet er een extra inspanning geleverd worden van 48 huurwoningen tussen tegen 2025.

De gemeente is al aan deze inhaalbeweging begonnen. Kalmthout telt op 1/08/2011 81 sociale huurwoningen en appartementen (11 woningen verhuurd door het OCMW die aan specifieke doelgroepen worden toegewezen (mensen met een woonnoodcrisis, bemiddelend huren en asielzoekers) en 70 sociale

huurwoningen van de 'Ideale Woning', waarvan 48 appartementen en 22 eengezinswoningen). Het aantal kandidaat-huurders bedraagt bij 'De Ideale Woning' 87 aanvragen (1/08/2011) De wachttijden voor een sociale huurwoning bedragen 3 à 4 jaar. Op 1/9/2011 wordt er gestart met het Lokaal Opvanginitiatief (LOI) om kwalitatieve opvang voor asielzoekers te verwezenlijken.

Uit het jaarverslag van de dienst schuldbemiddeling konden we opmaken dat het tekort aan betaalbare woningen een groot probleem betekent binnen de gemeente. Te hoge huurprijzen zorgen er voor dat jonge gezinnen regelmatig binnen de gemeente verhuizen op zoek naar een goedkopere woonst. Het OCMW is in 2005 gestart met een eigen dienst voor huisvesting.

Uit onderstaande tabel blijkt de sterke groei van het aantal woningen: die is volgens de SEE (Sociaal Economische Enquête) van 2001 veel hoger dan het gemiddelde van het arrondissement en de provincie Antwerpen maar in de buurgemeenten is het percentage nog hoger.

Bron: Provant (uit LSB), cijfers 2010 dienst ruimtelijke ordening gemeente Kalmthout

	1981	1991	groei 1981-1991	2001	groei 1991-2001	2010	groei 2001-2010
Kalmthout	4.714	5.433	13,2%	6.214	12,6%	7.082	12,2%
Essen	3.950	4.818	18,0%	6.040	20,2%		
Wuustwezel	3.783	5.062	25,3%	6.249	19,0%		
Brecht	5.202	7.080	26,5%	9.172	22,8%		
Kapellen	5.183	8.574	39,5%	9.748	12,0%		
Brasschaat	10.861	12.622	14,0%	14.452	12,7%		
Stabroek	5.000	5.713	12,5%	6.571	13,1%		
Arr. Antwerpen	351.303	372.129	5,6%	387.095	3,9%		
Prov. Antwerpen	568.504	616.885	7,8%	663.840	7,1%		

Opgesplitst naar type woning:

	1991		2001		2010	
eengezinswoningen	4.736	87,2%	5.401	88,3%	5.752	83,7%
appartementen	697	12,8%	667	10,9%	1.121	16,3%
"andere" woningen	0	0,0%	46	0,8%		
TOTAAL	5.433	100,0%	6.114	100,0%	6.873	100,0%

NOOT: In verschillende regio's vindt in 2001 een daling in het aantal appartementen plaats. Het is echter niet zo, dat men sinds 1991 massaal appartementen heeft afgebroken. Integendeel, de uiteenlopende evolutie van 1991 tot 2001 in verband met de cijfers van de appartementen en woningen is het gevolg van het feit dat men in 2001 ervan uitging dat 2 gezinnen een zelfde woning kunnen delen. Voor de telling van 1991 was dit niet het geval. Het aantal appartementen in 1991 werd dus sterk overschat. Bovendien is de non-respons op deze vraag in 2001 aanzienlijk hoger dan in 1991. (Provant, Gemeentelijk Woondossier – Statistische fiche: handleiding)

Prijzen bouwgrond in €/m² (Q75)

Bron: Lokale statistieken

	2000	2011
Essen	111	206
Kalmthout	99	204
Kapellen	120	285
Wuustwezel	110	320
Arr. Antwerpen	74	201
P. Antwerpen	61	166
Vlaams Gewest	55	155

In onderstaande tabel een overzicht van de vergunningen uitgereikt de laatste 10 jaar.

Bron: Lokale Statistieken

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
vergunningen residentieel: bewoonbare opp in m ²	11.024	9.890	14.035	11.896	8.623	12.839	9.476	8.449	11.071	12.249	10.411
# vergunningen voor nieuwbouw: flats	16	13	101	65	47	57	36	21	51	57	73
# vergunningen voor nieuwbouw: gebouw	54	48	65	62	45	47	53	54	60	64	37
# vergunningen voor nieuwbouw: woongebouwen met 1 woning	50	44	51	49	34	37	42	50	53	52	28
# vergunningen voor nieuwbouw: woning	66	57	152	114	81	94	78	71	104	109	101
# vergunningen totaal residentieel:	186	162	369	290	207	235	209	196	268	282	239
# vergunningen niet- residentieel: # gebouwen	12	13	12	11	16	15	15	14	16	17	26
vergunningen niet-residentieel: volume (m ³)	72.354	37.643	38.182	20.853	73.948	73.932	79.916	88.013	40.189	83.819	121.001
# vergunningen voor renovatie: residentieel	71	53	79	69	45	52	35	50	67	59	47
# vergunningen voor renovatie: niet-residentieel	16	10	12	25	17	15	16	13	15	11	11
# vergunningen voor renovatie: totaal	87	63	91	94	62	67	51	63	82	70	58

Het aantal verkochte woningen, opgesplitst per type en de omzet.

Bron: Lokale Statistieken

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
# verkochte woonhuizen (eenheden)	71	66	45	61	47	50	70	57	64
# verkochte app, flats en studio's	20	41	48	25	46	28	36	21	53
# verkochte villa's, bungalows en landhuizen	77	71	102	79	105	90	83	82	111
Totaal	168	178	195	165	198	168	189	160	228
omzet verkochte woonhuizen (in €)	8.880.294	8.104.102	5.866.989	10.763.317	8.928.815	10.932.805	14.757.508	12.045.176	14.227.452
omzet verkochte app, flats en studio's (in €)	1.902.908	4.886.413	8.064.731	3.659.895	7.863.563	5.155.000	6.766.013	3.730.850	11.343.200
omzet verkochte villa's, bungalows en landhuizen (in €)	21.870.541	21.485.722	29.330.089	24.916.213	35.479.603	31.633.069	31.616.250	29.376.716	43.641.548
Totaal	32.653.743	34.476.237	43.261.809	39.339.425	52.271.981	47.720.874	53.139.771	45.152.742	69.212.200
# verkochte bouwgronden (eenheden)	23	37	28	46	57	44	40	28	32
# verkochte opp bouwgrond (m ²)	3.891.662	4.927.807	3.449.958	8.451.967	9.284.081	8.422.879	12.570.218	8.143.882	7.691.836
omzet van verkochte bouwgronden (in €)	30.947	41.491	26.480	62.892	74.018	59.118	153.446	85.669	68.929

3.3 Gegevens sociale huurwoningen

3.3.1 Patrimonium

Enkel de sociale huurwoningen van De Ideale Woning (DIW) tellen mee voor het doelgroepenplan. De woningen van het OCMW vallen niet onder het sociaal huurbesluit en tellen dus niet mee. Ze zijn wel mee opgenomen ter info. Ook de gegevens van het Sociale Verhuurkantoor Voorkempen zijn opgenomen enkel ter info. Voor het SVK was het niet opportuun deel te nemen aan het doelgroepenplan personen met een handicap. Zij hebben hun eigen specifieke reglement met puntensysteem. Hun patrimonium is vaak te beperkt en fluctuerend om opgenomen te worden in nog een ander toewijzingsbeleid.

3.3.1.1 Overzicht totale woningpatrimonium ingedeeld volgens woningtypologie:

De Ideale Woning (gegevens september 2011)

aard	aantal	bestemming
appartement 1 slp	4	aangepast aan ouderen en gehandicapten
appartement 2 slp	29	
appartement 3 slp	1	
duplex 3 slp	10	
duplex 4 slp	4	1 verhuurd aan OCMW
eengezinswoning 2 slp	2	
eengezinswoning 3 slp	10	1 verhuurd aan OCMW
eengezinswoning 4 slp	6	
eengezinswoning 5 slp	4	
TOTAAL	70	

OCMW

Het OCMW beschikt over woningen die als maatschappelijke dienstverlening worden aangeboden voor de tijdelijke huisvesting van mensen die dakloos zijn. Het gevolg is dan ook dat ze niet onder het sociaal huurbesluit vallen. Dit onderscheid is heel belangrijk. Door de huisvesting als maatschappelijke dienstverlening aan te bieden, wil het OCMW benadrukken dat het om kortdurende en 'niet-bestendige' huisvesting gaat. Deze huisvesting wordt als maatschappelijke dienstverlening aangeboden en is zo onderdeel van de hulpverlening aan deze persoon. Dit wil zeggen dat als blijkt dat betrokkene niet meer voldoet aan de voorwaarden voor hulpverlening van het OCMW, het OCMW deze opvang/huisvesting kan stopzetten. Het streefdoel is door het aanbieden van onderdak, betrokkene de kans te geven om vanuit deze tijdelijke huisvesting te komen tot een verbetering van zijn situatie en dit in samenwerking met het OCMW en als nodig andere hulpverleningspartners. Het OCMW heeft slechts 1 woning zelf in bezit, deze zal in 2012 verkocht worden. De andere woningen worden gehuurd.

aard	aantal	eigenaar	bestemming	adres
appartement 1 slk	1	gemeente	doorgangswoning	Van Den Bogaertlei 13 glv
appartement 1 slk	1	gemeente	langdurige bewoning	IJzerenwegstraat 2 glv
appartement 1 slk	1	private eigenaar	niet bewoond	Heidestatiestraat 78/1
appartement 1 slk	1	private eigenaar	langdurige bewoning	Heidestatiestraat 78/2
appartement 2 slk	1	gemeente	doorgangswoning	Van Den Bogaertlei 13 ver
appartement 2 slk	1	gemeente	langdurige bewoning	IJzerenwegstraat 2 verd
appartement 3 slk	1	gemeente	doorgangswoning	Nieuwmoerdorp 12
appartement 4 slk	1	De Ideale Woning	doorgangswoning	Kijkuitstraat 62/4
eengezinswoning 1 slk	1	OCMW	langdurige bewoning	Venitiaanse Heide
eengezinswoning 3 slk	1	De Ideale Woning	doorgangswoning	Kijkuitstraat 63 C
eengezinswoning 4 slk	1	gemeente	doorgangswoning	Heuvel 13
Studio	1	gemeente	doorgangswoning	Nieuwmoerdorp 12B
TOTAAL	12			

SVK Voorkempen

12 verhuurd, 1 leegstand (31/12/2009)

Kamer	0
Studio	3
Appartement, 1 slk	3
Appartement, 2 slk	2
Appartement, 3 slk	1
Appartement, > 3 slk	0
Woning, 1 slk	1
Woning, 2 slk	1
Woning, 3 slk	2
Woning, 4 of < slk	0
Geen gegevens	0
TOTAAL	13

Huidig totaal aantal sociale huurwoningen:

	studio	duplex	eengezinswoning					appartement				TOTAAL	
		# slpk	# slpk					# slpk					
		3	4	1	2	3	4	5	1	2	3		4
DIW		10	4		2	10	6	4	4	29	1		70
OCMW*	1			1			1		4	2	1		10
SVK	3			1	1	2			3	2	1		13
	1	10	4	0	2	10	7	4	8	31	1	1	93

*OCMW: de 2 woningen in eigendom van Ideale Woning zijn niet meegeteld. Zitten in totaal DIW.

Huidig totaal aantal sociale huurwoningen die meetellen voor dit doelgroepenplan:

	studio	duplex	eengezinswoning					appartement				TOTAAL	
		# slpk	# slpk					# slpk					
		3	4	1	2	3	4	5	1	2	3		4
DIW		10	4		2	10	6	4	4	29	1		70

3.3.1.2 Woningen voor personen met een handicap

Momenteel zijn er geen woningen specifiek en enkel aangepast aan personen met een handicap. Er zijn wel 4 woningen gehuurd door het OCMW bij DIW, voorbehouden en aangepast aan ouderen. Dezelfde aanpassingen zijn ook nuttig voor personen met een (fysieke) handicap.

In het geplande project Kerkeneind-West zouden 8 woningen voorzien worden voor personen met een handicap en hun begeleiding. Deze woningen zullen eveneens aangepast zijn qua rolstoeltoegankelijkheid.

Overzicht per woningtypologie en met indicatie beoogde doelgroepen:

	studio	duplex	eengezinswoning					appartement				TOTAAL	
		# slpk	# slpk					# slpk					
		3	4	1	2	3	4	5	1	2	3		4
Ouderen									4				4
Personen met handicap													
Overig		10	4		2	10	6	4		29	1		66
TOTAAL		10	4		2	10	6	4	4	29	1		70

3.3.2 Huurders, leeftijd en gezinssamenstelling

De Ideale Woning

Gezinssamenstelling en leeftijd per 5 jaar (gegevens september 2011)

Gezinssamenstelling	20	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	Eindtotaal
alleenstaande						2	1	1	1	3	1	3	12
alleenstaande met 1 kind	2	1	3	4	3	2	1						16
alleenstaande met 2 kinderen			2	4	2	1	2						11
alleenstaande met 3 kinderen			2	2	2	1							7
alleenstaande met 4 kinderen					1	1	1						3
koppel zonder kinderen						1		1	1		2		5
koppel met 1 kind	1	1											2
koppel met 2 kinderen					1								1
koppel met 3 kinderen		1	1			1							3
koppel met 4 kinderen					2	1							3
koppel met 6 kinderen			1				1						2
Eindtotaal	3	3	9	10	11	10	6	2	2	3	3	3	65

OCMW Kalmthout (gegevens oktober 2011)

Gezinssamenstelling

DOORGANGSWONING	
Alleenstaande	2
Alleenstaande met 2 kinderen	1
Alleenstaande met 3 kinderen	1
LANGDURIGE BEWONING	
Alleenstaande	1
Alleenstaande met 1 kind	1
Alleenstaande met 2 kinderen	1
EIGENDOM	
Alleenstaande	1

Leeftijd hoofdhuurder

20-29	2
30-39	3
40-49	0
50-59	1
60-69	1
70-79	1
>80	0

3.3.2 Kandidaat huurders: leeftijd, gezinssamenstelling en handicap

De Ideale Woning

Kandidaten per leeftijdscategorie (gegevens september 2011)

Gezinssamenstelling	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	Eindtotaal
alleenstaande	6	1	7	4	4	3	3	9	6	5	1	3	3	55
alleenstaande met 1 kind	1	3	2	4		1	3		1	1				16
alleenstaande met 2 kinderen		3	2	2	2	3								12
alleenstaande met 3 kinderen				2										2
alleenstaande met 4 kinderen				1	1			1						3
koppels zonder kinderen							1	1	1	1	3	2		9
koppel met 1 kind		1	1	2		1	1							6
koppel met 2 kinderen				2	1	1								4
koppel met 3 kinderen			1	1			1							3
koppel met 6 kinderen				1										1
koppel met 7 kinderen							1							1
Eindtotaal	7	8	13	19	8	9	10	11	8	7	4	5	3	112

Er staan momenteel geen personen met een handicap op de wachtlijst.

OCMW Kalmthout

Het OCMW houdt geen wachtlijsten bij. Op het moment van leegstand van een woning wordt dit aan de sociale dienst van het OCMW gemeld. Bij meerdere kandidaten beslist de OCMW voorzitter over de toewijzing op basis van het sociaal verslag van de maatschappelijk assistent.

Een toewijzingsreglement wordt momenteel uitgewerkt waarbij een wachtlijst een optie kan zijn.

3.4 Huisvestings- en welzijnsactoren in de gemeente

Gemeente Kalmthout

Gemeentebestuur

Kerkeneind 13, 2920 Kalmthout – T 03 620 22 11 Huisvestingsdienst - T 03 620 22 33

Inzake wonen is de gemeente bevoegd voor initiatieven op het vlak van informatieverstrekking en kwaliteitsbewaking. Zij organiseert ook het lokaal woonoverleg. Via bindende bepalingen in het GRS stimuleert de gemeente de bouw van sociale woningen. De ruimtelijke of stedenbouwkundige materies worden uitgevoerd door de technische dienst.

OCMW Kalmthout

Heuvel 39, 2920 Kalmthout - T 03 620 15 60

Dienst huisvesting - T 03 620 15 86

Inzake wonen is het OCMW bevoegd voor de ondersteuning en begeleiding van kwetsbare groepen op de huisvestingsmarkt (kansarmen, daklozen, politiek vluchtelingen...).

S.B.K. Arro Antwerpen cvba

Gijsbrecht Van Deurnelaan 22, 2100 Antwerpen - T 03 663 77 20

Arro Antwerpen staat in voor de verkoop van sociale koopwoningen.

CV De Ideale Woning

Diksmuidelaan 276, 2600 Berchem - T 03 320 29 70

De Ideale Woning staat in Kalmthout in voor de verhuur van sociale huurwoningen.

SVK De Voorkepen

Nijverheidsstraat 3, 2960 St-Job-in-'t-Goor - T 03 690 09 20

Het Sociaal Verhuur Kantoor huurt woningen van particulieren om deze door te verhuren aan personen met een laag inkomen en een huisvestingsnood.

Geestelijke gezondheidszorg door CAW De Terp, AZ Klina, Openluchtopvoeding Brasschaat , CGG Andante

Dorpsstraat 3, 2920 Kalmthout

JAC punt - T 03 658 52 56

Het JACpunt is een initiatief van CAW De Terp voor jongeren van 12 t.e.m. 25 jaar. Zij kunnen er terecht voor een babbel, worden er bij hun vragen geholpen, en kunnen gratis informatie opzoeken.

Opvoedingspunt - T 03 685 40 35

In het opvoedingspunt kan iedereen terecht die vragen heeft in verband met opvoeden. Het opvoedingspunt is een initiatief van CAW De Terp en Openluchtopvoeding Brasschaat (OLO).

Kruispunt - T 03 808 28 77

Op 1 mei 2011 is Kruispunt opgericht door de organisaties CAW De Terp, AZ Klina, Openluchtopvoeding Brasschaat (OLO) en CGG Andante. Volwassenen (18+ jaar) kunnen er terecht met relationele, psychische en emotionele problemen. De werking is toegankelijk voor de inwoners van de regio Noorderkempen (Essen, Kalmthout, Wuustwezel, Brecht, Stabroek en Kapellen).

VZW Spectrum

Gasthuisstraat 10, 2990 Wuustwezel – T 03 663 62 08

Spectrum vzw is erkend door het VAPH en staat in voor de opvang en begeleiding van volwassenen met een matige en ernstige mentale handicap met een eventuele bijkomende fysische en/of psychiatrische beperking.

Kon-Tiki

DVC Sint-Jozef, Missiehuislei 46, 2920 Kalmthout – T 03 620 17 60

Kon-Tiki is een verblijf voor niet-schoolse opvang van kinderen en jongeren met een ernstige meervoudige handicap. Het tehuis biedt opvang aan 43 jongeren. Het is ondergebracht in de herbouwde gebouwen van de paters van Steyl in de Missiehuislei te Heide-Kalmthout.

Kon-Tiki hangt af van het Dienstverleningscentrum Sint-Jozef. DVC heeft onder verschillende werkvormen en in verschillende vestigingen in het Antwerpse meer dan 500 gehandicapten onder zijn vleugels.

Dennenhof

Van Praetlei 173, 2170 Merksem – T 03 647 06 55

Begeleidingscentrum Dennenhof is een medisch pedagogisch instituut (MPI). Zij begeleiden 90 normaal tot beneden gemiddeld begaafde kinderen en jongeren met emotionele en gedragsstoornissen (categorie 14).

Zij hebben hun leefgroepen ondergebracht in huizen in de rij, verspreid in een grote regio in en rond Antwerpen: Wuustwezel, Kalmthout, Ekeren, Kapellen, Schilde, Antwerpen, Berchem. Zo streven zij maximale integratie na in het gewone leven.

3.5 Boven- en intergemeentelijke samenwerking

ROG Voorkepen

Het Regionaal Overleg Gehandicaptenzorg Voorkepen (Noord : Essen, Wuustwezel, Kalmthout, Stabroek, Kapellen, Brasschaat Zuid : Brecht, Malle, Zoersel, Zandhoven, Schilde, Schoten) wordt georganiseerd door de Provincie Antwerpen. Het bestaat uit de voorzieningen, de gebruikers, de verwijzende instanties, een vertegenwoordiger van het VAPH en de provincie.

Het ROG heeft volgende basisdoelstelling: het ROG-netwerk wil uitgaande van de noden aan begeleiding en opvang van de persoon met een handicap en haar/zijn omgeving een geïntegreerd geheel van hulp- en dienstverleningsvormen tot stand brengen binnen de provincie Antwerpen, zodat elke individuele zorgvrager een gepast antwoord kan vinden in alle fasen en omstandigheden van haar/zijn leven. Binnen het ROG-netwerk dragen alle partners vanuit hun specifieke rol bij tot de optimale begeleiding van elke zorgvrager bij het zoeken naar oplossingen voor haar/zijn vragen. Hierbij wordt steeds prioriteit gegeven aan de meest urgente vragen.

Voor de realisatie van deze doelstelling organiseert het ROG-netwerk vier zorgprocessen, die onderling met elkaar verbonden zijn en in elkaar overvloeien (definities Besluit Zorgregie):

- **Zorgvraagregistratie:** het opnemen, beheren en het verwerken van de basisgegevens over zorgvragen in een centrale gegevensbank (gecoördineerd op Vlaams niveau)
- **Zorgbemiddeling:** het zoeken naar een begeleidings-, behandelings- of opvangaanbod, uitgaande van de zorgvraag, de urgentiecode en het beschikbare aanbod
- **Zorgafstemming:** het in de provincie bestaande aanbod inzake behandeling, begeleiding en opvang maximaal in overeenstemming brengen met de aldaar vastgestelde behoeften
- **Zorgplanning:** het beschrijven van de noodzakelijke ontwikkeling, over meerdere jaren, van het aanbod inzake opvang, behandeling en begeleiding, om alle toekomstige zorgvragen te kunnen beantwoorden.

DISHA

Spectrum maakt deel uit van de DISHA-groep. Dit is een federatief netwerk samen met Ronde vzw, DVC Sint-Jozef en GOB De Ploeg. Drie voorzieningen actief in de gehandicaptensector en één binnen de tewerkstellingssector.

De DISHA-groep wil een kwaliteitsvol, open en innoverend netwerk vormen dat niet vrijblijvend is. Het is de bedoeling om geïndividualiseerde en gedifferentieerde zorg aan te bieden aan personen met een handicap en hun gezin om hun levenskwaliteit te verbeteren, hun leven zinvol uit te bouwen en hen te ondersteunen in hun streven naar integratie in de maatschappij. Het realiseren van een betere zorgafstemming en een grotere differentiatie van het zorgaanbod in de regio en over de doelgroepen heen wordt mogelijk gemaakt via het bundelen van kennis, het delen van expertise, het benutten van het schaalvoordeel om de beschikbare middelen te optimaliseren, samen visie te ontwikkelen en op zoek te gaan naar nieuwe initiatieven, vanuit een groter geheel inspanningen te leveren op het vlak van

beleidsbeïnvloeding ten aanzien van de overheid.

Elke voorziening in het netwerk behoudt zijn eigen zelfstandig bestuur, is financieel zelfbedruipend met een eigen directie, Raad van Beheer en erkenning en draagt voor de eigen organisatie de volledige beleidsverantwoordelijkheid over de lokale werking. Het netwerk brengt mensen en middelen samen op het vlak van zorgbeleid, HRM, administratief beleid en financiën, infrastructuur, ICT (informatie en communicatietechnologie), Europees netwerk.

Het netwerk wordt geformaliseerd in een netwerkovereenkomst, die goedgekeurd werd door de Raad van Bestuur van elke voorziening.

4. PERSONEN MET EEN HANDICAP EN HUN WOONNODEN

4.1 Algemene situering

4.1.1 Prevalentiecijfers

Hieronder de prevalentiecijfers van verschillende handicaps voor personen van 0 tot 19 jaar voor de provincie Antwerpen. (Bron: provincie Antwerpen. Cijfers 29/03/2004)

Prevalentie	Indeling	# Prov A'pen	in %	# Voorkempen	in %
Mentale handicap	Licht mentale handicap	9.465	2,50%	1.733	2,50%
	Matig en ernstig mentale handicap	1.514	0,40%	277	0,40%
	Diep mentale handicap	379	0,10%	69	0,10%
Motorische handicap		76	0,02%	14	0,02%
Visuele handicap		1.136	0,30%	208	0,30%
Auditieve handicap		757	0,20%	139	0,20%
Autisme	Autisme	568	0,15%	104	0,15%
	normaal begaafd met autisme	114	0,03%	21	0,03%
NAH		133	0,04%	24	0,04%
"een" stoornis		18.930	5,00%	3.466	5,00%
Totaal		33.070	8,74%	6.055	8,74%
Totaal 0-19 jarigen		378.595	100,00%	69.314	100,00%

VAPH: Erkende plaatsen in absolute aantallen

(SEMI-) RESIDENTIEEL							Totaal
		Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant en Brussel	West-Vlaanderen	
Internaat	Schoolgaanden en niet-schoolgaanden	973	831	1197	896	992	4889
	Amb. begeleiding	23	1	13	0	0	37
	Totaal	996	832	1210	896	992	4926
Semi-internaten	Schoolgaanden	821	377	799	212	875	3084
	Niet-schoolgaanden	207	93	40	57	80	477
	Amb. begeleiding	10	7	65	26	62	170
	Overbruggingszorg	0	0	0	16	0	16
	Totaal	1038	477	904	311	1017	3747
OBC	OBC	140	69	38	50	60	357
	Amb. begeleiding	6	0	0	1	0	7
	Totaal	146	69	38	51	60	364
Bezigheids-tehuizen	Bezigheidstehuis	1163	567	1088	817	899	4534
	Overbruggingszorg	55	8	2	19	0	84
	Geïnterneerden	4	4	0	0	4	12
Nursingtehuizen	Nursingtehuis	1238	727	1048	571	1115	4699
	Overbruggingszorg	12	10	0	10	0	32
	Geïnterneerden	6	6	0	0	6	18
	Totaal	2478	1322	2138	1417	2024	9379
Tehuis werkenden	Totaal	315	119	225	243	267	1169
Kortverblijf	Totaal	34	13	30	34	39	150
Pleegzorg	Pleeggezin	177	137	142	190	197	843
	WOP	36	28	39	42	48	193
	Totaal	213	165	181	232	245	1036
Dagcentrum	Dagcentrum	964	614	782	493	741	3594
	Begeleid werken	31	13	17	23	24	108

	Amb. begeleiding	6	1	0	0	0	7
	Geïnterneerden	16	0	16	0	0	32
	Totaal	1017	628	815	516	765	3741
Totaal (SEMI-RESIDENTIEEL)		6237	3625	5541	3700	5409	24512

AMBULANT							
Thuisbegeleiding	Begeleidingen T.B.	19520	10226	20135	21942	20824	92647
	Trajectbegeleidingen	192	448	200	472	281	1593
	Totaal in plaatsen	1314	712	1356	1494	1407	6283
Begeleid wonen	Plaatsen beg. W.	803	338	502	694	449	2786
	Trajectbegeleiding In plaatsen	16	14	10	12	6	58
	Totaal in plaatsen	819	352	512	706	455	2844
Beschermd wonen	Totaal	330	142	256	201	216	1145
Zelfstandig wonen	Zelfstandig wonen	52	83	65	52	50	302
	Overbruggingszorg	0	2	2	13	6	23
	Totaal	52	85	67	65	56	325
Geïntegreerd wonen	Geïntegreerd wonen	39	13	29	31	32	144
	Overbruggingszorg	8	0	0	0	0	8
	Totaal	47	13	29	31	32	152
Totaal AMBULANT		2562	1304	2220	2497	2166	10749

Totaal (SEMI-RESIDENTIEEL + AMBULANT)		8799	4929	7761	6197	7575	35261
--	--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

4.1.2 Evolutie in de zorg voor personen met een handicap

De gehandicaptenopvang voor volwassenen is in Vlaanderen gegroeid uit de minderjarigenzorg, en had in oorsprong een medisch-pedagogische inslag, waarbij de nadruk lag op het behandelen van de gevolgen van de handicap, het bieden van een goede verzorging, en het stimuleren via gerichte dagbesteding.

Ondertussen werden een aantal nieuwe regelgevingen gecreëerd die opvang en begeleiding buiten de klassieke voorziening mogelijk maken. Zo is er het persoonlijke assistentiebudget, waarbij personen met een handicap een budget toegewezen krijgen waarmee ze zelf assistenten kunnen aanwerven voor hun ondersteuning. Niettemin blijft er een relatief grote groep van (mentaal) gehandicapten gehuisvest in collectieve voorzieningen, gebouwd volgens VIPA-procedures, gaande van vrij kleine units tot vrij grote campussen.

Er is een toenemende vraag van ambulante opvang en begeleiding. Die ging in eerste instantie uit van gezinnen met een gehandicapt kind, en van personen met een motorische, een licht mentale of een sensorische handicap. Ondertussen is er ook een groeiende vraag vanuit de groep van matig tot ernstig mentaal gehandicapten om continue opvang te combineren met meer inclusieve woonvormen, dicht aansluitend bij de eigen leefomgeving.

De nadruk wordt meer en meer gelegd op de mogelijkheden inzake zelfbeschikking, op het recht om het eigen leven meer gestalte te geven, relaties aan te gaan met zelf gekozen vrienden en kennissen, zelf over de eigen daginvulling te beslissen: het zogenaamde burgerschapsmodel.

Gebaseerd op: Vlaamse regering. Denktank Wonen-Welzijn. Nota wonen voor personen met een handicap 2003-2004 <http://www.vlaamsparlement.be/vp/informatie/pi/informatiedossiers/wonenenzorg/3702.pdf>

4.2 Personen met een handicap en VAPH

4.2.1 Bestaande woonvormen in de gehandicaptensector

In de zoektocht naar alternatieven, zien we verschillende vernieuwende concepten opduiken. Hieronder worden de bestaande woon- en zorgvormen opgesomd. We beperken ons hier tot de woon- en zorgvormen voor volwassenen. De tabel is opgedeeld in woonvormen waarbij ambulante of residentiële zorg toegekend wordt.

Residentieel	Ambulant
Tehuis werkenden	Zelfstandig wonen (ADL-clusters)
Tehuis niet-werkenden	Begeleid wonen
Opvang in gezin (WOP)	Beschermd wonen
Tehuis voor kortverblijf	Geïntegreerd wonen
	Dienst Inclusieve Ondersteuning (DIO)

We geven vervolgens een omschrijving van een aantal meer zelfstandige woonvormen voor personen met een handicap die door het VAPH worden erkend:

Zelfstandig wonen

Vergelijkbaar met de serviceflats voor ouderen, maar dan voor een andere doelgroep. De diensten zijn bestemd voor zelfstandig wonende, meerderjarige personen met een fysieke handicap die in de buurt van een centrum voor zelfstandig wonen in een aangepaste omgeving wonen. Zelfstandig wonen betekent dat men in een aangepaste woning van de dienst in een woonwijk verblijft, in de buurt van een centraal gelegen ADL-centrum. Voor de ADL-assistentie doet men dan een beroep op dat centrum. Het ADL-centrum is 24 uur op 24 bereikbaar via een oproepsysteem. Men krijgt assistentie aan huis op vraag, en dit maximaal 30 uren per week. De ADL-activiteiten zijn Activiteiten uit het Dagelijks Leven die men niet zonder hulp kan uitvoeren. Dat kan gaan om opstaan, wassen, aankleden, eten, iets vastnemen, binnenshuis verplaatsen. 75% van de zorgvragers met een vraag naar zelfstandig wonen hebben een enkelvoudige, fysieke handicap.

Begeleid Wonen

Diensten voor begeleid wonen richten zich op volwassen personen met een verstandelijke, sensorische en/of motorische handicap die een beperkte vorm van begeleiding nodig hebben om zelfstandig te kunnen functioneren. Ook personen met een niet-aangeboren hersenletsel of een autismespectrumstoornis maken gebruik van deze zorgvorm. Zij wonen alleen in een eigen huis of appartement, met enkelen samen op een studio/appartement onder één dak, in een leerhuis of in een woongroep met maximum 4 personen. Ze staan zelf in voor de kosten van hun levensonderhoud en van de woning.

Beschermd Wonen

Beschermd wonen is een woonvorm waarbij volwassenen met een handicap geïntegreerd wonen in gewone huizen, die in nabijheid, maar niet op het domein van een door het VAPH gesubsidieerde voorziening liggen. Per wooneenheid leven in principe 1 tot 5 personen, die zelf verantwoordelijk zijn voor de woon- en leefkosten. Het beschermd wonen omvat een intensievere begeleiding dan het begeleid wonen en is bedoeld voor mensen die meer zelfstandigheid aankunnen en meer verantwoordelijkheid willen en kunnen dragen dan mogelijk is in een tehuis. De dienst beschermd wonen voorziet in begeleiding op psychosociaal en praktisch vlak en is verantwoordelijk voor een aangepaste individuele dagbesteding, in de eigen organisatie of in een andere organisatie waarmee een overeenkomst wordt gemaakt.

Wonen Onder begeleiding van een Particulier (WOP)

Via WOP kunnen personen met een handicap die zelfstandig wonen, verder begeleid worden door een vertrouwd persoon uit hun omgeving. Deze zorgvorm is er voor volwassen personen met een handicap die beschikken over de mogelijkheden om hun leven eigenhandig te organiseren, maar hierbij enige ondersteuning nodig hebben. In tegenstelling tot bij begeleid en beschermd wonen, wordt de ondersteunende functie hier opgenomen door iemand uit de familie, een vriend of een buur. Deze steunfiguur wordt op zijn beurt ondersteund door de dienst voor 'plaatsing in gezinnen'.

Geïntegreerd wonen

Een beperkt aantal voorzieningen beschikt over een erkenning Geïntegreerd Wonen. Dit is de meest intense begeleidingsvorm binnen de vernieuwende woonconcepten. Zo nodig wordt er 24/24 begeleiding voorzien, elke voorziening definieert hierbij het eigen aanbod. Deze vorm van wonen komt qua intensiteit in de buurt van een tehuis maar is ervan verschillend omdat het gaat om een beperkt aantal bewoners die samen een gemeenschap vormen in een huis in de rij.

Dienst Inclusieve Ondersteuning (DIO)

Op dit ogenblik lopen er in Vlaanderen 77 proefprojecten DIO en zijn er bij de laatste uitbreidingsronde in 2011 een aantal voorzieningen voor een beperkt aantal plaatsen DIO erkend. Het doel van deze nieuwe zorgvorm speelt in op de tendensen in de welzijnssector.

Steeds meer pleiten personen met een handicap en hun familie voor een inclusieve opvang. Het principe van inclusie is beter te realiseren via kleine, geïntegreerde wooneenheden. De welzijnsvoorzieningen zijn reeds een hele tijd vragende partij om soepeler te kunnen samenwerken met sociale huisvestingsmaatschappijen. De regelgeving voor geïntegreerde woonprojecten biedt de ruimte om dergelijke samenwerking op te zetten. Daarbij staat de voorziening in voor de begeleiding en de zorg (handicap specifieke begeleiding), een huisvestingsmaatschappij of de gewone huurmarkt voor de huisvesting en reguliere diensten (zoals o.m. poetsdiensten en thuiszorg) voor de ondersteuning in het dagelijkse handelen.

In 2013 zullen het beschermd en geïntegreerd wonen een DIO-erkenning -met gradaties in zorgintensiteit- verwerven.

4.2.2 Inschrijving, zorgtoewijzing, prioriteitsbepaling

Inschrijving bij VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap)

Met een handicap heeft men vaak meer kosten dan anderen om te wonen, te werken, zich te verplaatsen, enz. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) helpt deze extra kosten te dragen. Er zijn een aantal voorwaarden: er moet sprake zijn van een handicap (elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren - Decreet van 7 mei 2004 art2 §2) en er zijn leeftijd- en verblijfsvoorwaarden.. Ieder die zich wil inschrijven bij VAPH moet behoefte hebben aan bepaalde zorgen of hulp binnen het aanbod van VAPH. Een aanvraag tot inschrijving zonder directe zorgvraag is dus uitgesloten.

Een goedkeuring van het VAPH volstaat niet om een plaats voor begeleiding of opvang te krijgen. Men moet de vraag ook laten registreren bij de Centrale Registratie van Zorgvragen (afgekort: CRZ). Onder die benaming gaat de procedure schuil om personen met een handicap op een vlotte en zo rechtvaardig mogelijke manier begeleiding of opvang te bezorgen. Deze registratie gebeurt door een contactpersoon naar keuze, aan te duiden door de cliënt. Naast de aanmelding op de CRZ bemiddelt deze contactpersoon ook op het provinciaal overleg voor begeleiding en/of opvang in een dienst of voorziening. Ook bij wijziging van de vraag of in geval van urgentie kan deze persoon bemiddelend optreden (zie prioriteitenbepaling).

Er is een schaarste aan beschikbare plaatsen. Daarom wil de overheid voorrang geven aan diegenen met de dringendste en zwaarste noden. De databank van de CRZ maakt het mogelijk om voor alle aanvragen te zoeken naar een geschikte plaats en hierbij rekening te houden met de dringendheid van de vraag. De CRZ wordt beheerd door de Provinciale coördinatiepunten Handicap (centrale database).

Prioriteitsbepaling – oud systeem

Voor 2012 was de situatie als volgt: Een aanmelding bij de CRZ veronderstelde dat men was ingeschaald met een urgentiecode. De code drukt uit in welke mate een vraag voor begeleiding of opvang dringend is. Er zijn 5 urgentiecodes (code 1= hoogste urgentie en vereist en oplossing binnen de 3 maanden - code 5= geen urgentie).

In de loop van 2011 werden er regionale prioriteitencommissies (RPC) opgericht die tot doel hebben de meest urgente zorgvragen naar boven te halen. Voortaan wordt er voor de prioriteitsbepaling gewerkt met 2 prioriteitengroepen. Prioriteitengroep 1 vormen de prioritair te bemiddelen vragen, migratievragen en

zorgvragen met terugvalbasis (beschermd en geïntegreerd wonen/DIO). Prioriteitengroep 2 bevat alle actieve vragen (ongeacht de wachttijd). Voor een prioritair te bemiddelen vraag dient met over een urgentiecode 1 of 2 te beschikken.

Perspectiefnota 2020 – nieuw systeem: zorgregie

In zijn witboek 'perspectief 2020' geeft minister Vandeurzen zijn langetermijnvisie op de zorgvernieuwing. Op dit moment is de zorg in Vlaanderen overwegend georganiseerd volgens het aanbod. Dit aanbod past zich om allerlei redenen te weinig aan aan de vraag. Personen met een handicap zijn nog te afhankelijk van de zorgverleners. Daarom kiest de huidige minister resoluut voor een systeem van persoonsvolgende financiering.

Er blijft een schaarste aan middelen, een schaarste aan plaatsen. Men wil nu vooral de weinige plaatsen die er zijn goed verdelen in functie van de dringendste zorgvragen. Enkele uitgangspunten uit de perspectiefnota:

- Evolueren naar vraaggestuurde zorg. Hiervoor is het belangrijk om goed te weten wat de zorgvraag is van een persoon met een handicap. Om dit uit te klaren zijn er nieuwe diensten: DOP's (DienstenOndersteuningsPlan) opgericht. Er zijn er 2 in Antwerpen: Traject en Op maat. Het is de bedoeling dat zij binnen elke gemeente een antennepunt opstarten. Deze diensten doen aan vraagverduidelijking (wat is juist de vraag en de nood aan ondersteuning van deze persoon?), wat vervolgens resulteert in een ondersteuningsplan.
- Zorggarantie voor de hoogste ondersteuningsnood: de mensen die het op dat moment het hardst nodig hebben krijgen, ongeacht hun handicap, voorrang voor ondersteuning.
- Intersectorale samenwerking: Het is de bedoeling dat voorzieningen gaan samenwerken met andere sectoren, bv OCMW, bejaardenzorg, psychiatrie, thuiszorg..., maar ook met andere voorzieningen binnen het VAPH.
- Er wordt gekeken naar:
 - o De persoon met een handicap: wat kan hij (nog) zelf, wat wil hij (nog) zelf
 - o Het netwerk: welke ondersteuning heeft het netwerk nodig om het zo lang mogelijk zelf te kunnen volhouden
 - o De reguliere sector: kan er ondersteuning geboden worden in de thuissituatie door de reguliere sector, bv thuiszorg, verpleging aan huis,...
 - o De VAPH-sector: bedoeling is dat de voorzieningen pas later in beeld komen, namelijk als al het voorgaande niet meer voldoende is.

Op het moment dat er VAPH-ondersteuning nodig is, komt de *zorgregie* in beeld!!!

De zorgregie heeft als doel om op een eerlijke en zorgvuldige manier de schaarste te verdelen zodat de personen met de hoogste ondersteuningsnood prioritair geholpen worden.

Met de "zorgregie" krijgen alle gekende personen met een handicap via de Centrale Registratie Zorgvragen (CRZ) nu dezelfde kansen voor een opname bv in een bezigheidstehuis, ongeacht of de persoon met een handicap al enige vertrouwdheid heeft met de vzw waar het tehuis deel van uitmaakt.

Zorgbemiddeling houdt in: zorgvraagregistratie, bemiddeling, afstemming en planning, ROG- en CRZ vergaderingen.

Registratie en prioriteitengroepen in het nieuwe systeem

Hierbij is de rol van de contactpersoon belangrijk. Deze gaat, samen met de persoon met een handicap en zijn netwerk, proberen uit te klaren welke zorgvraag iemand stelt.

Bijvoorbeeld: heeft iemand meer nood aan atelierwerking in een dagcentrum of uit huis gaan werken via begeleid werk? Of heeft iemand meer nood om te gaan wonen in een tehuis op een groot terrein of in een kleinschalig project in het dorp? enz.

Deze zorgvraag wordt geregistreerd op de CRZ. De zorgvraag van de persoon wordt ook besproken op de CRZ-vergaderingen. Op het moment dat er voorzieningen zijn die een open plaats aanmelden, gaat de contactpersoon de persoon met een handicap aanmelden met zijn specifieke hulpvraag. Als persoon met een handicap blijf je het recht hebben om je voorkeur te uiten of aan te geven waar je zeker niet terecht wil komen. De contactpersoon kan hier dan rekening mee houden in het al dan niet aanmelden voor een open plaats. Als de vraag voor opvang echter zeer dringend is, is het soms aangewezen om wel op een aanbod in

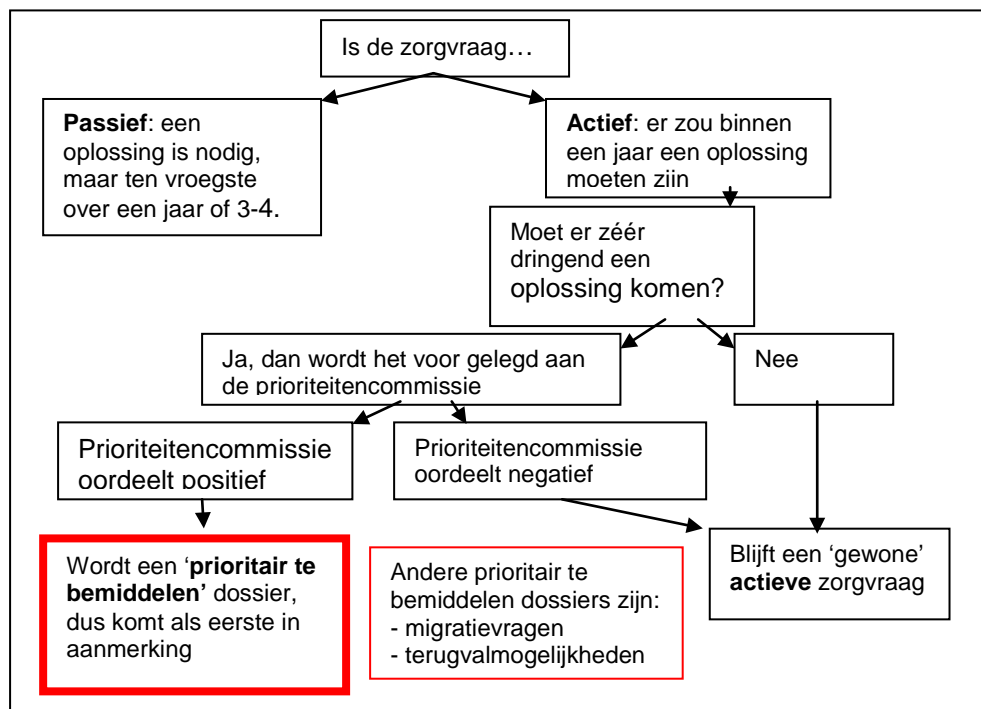
te gaan en later de vraag te stellen om te verhuizen naar de voorziening van je voorkeur (migratievraag).

Prioriteitencommissie

Als er zeer dringend een oplossing nodig is voor een zorgvraag van een persoon met een handicap kan de contactpersoon de situatie voorleggen aan de prioriteitencommissie. Op basis van een aantal criteria, zal die commissie dan bepalen of iemand tot de hoogste prioriteitengroep behoort (het figuurlijke 'rode lampje'). Belangrijke criteria zijn het wegvallen van de ouders, het in gevaar zijn van de integriteit van de persoon of zijn omgeving, de draagkracht van het netwerk, ...

Per jaar mogen er maar een beperkt aantal dossiers de status prioritair te bemiddelen (rode lampje) krijgen. Dit noemt men de quota. Hiervoor baseert men zich op het aantal open plaatsen dat er de afgelopen 3 jaar is vrij gekomen in de verschillende zorgvormen en neemt hier een gemiddelde van.

Schematisch voorgesteld betekent dit het volgende:

Profielencommissie

Een aantal mensen met een handicap heeft zeer gespecialiseerde zorg nodig, bv op medisch of gedragsmatig vlak. Voor deze zorg zijn er extra plaatsen gecreëerd, maar niet iedereen komt voor die plaatsen in aanmerking. Hierover oordeelt een profielencommissie. Alleen de zéér zware zorgvragen in functie van medische problemen en/of gedrags- en emotionele stoornissen komen hiervoor in aanmerking.

Open plaatsen

Als een voorziening een open plaats heeft, bv als iemand vertrokken of overleden is, dan moet zij dit melden op de CRZ. De voorziening stelt ook een profiel op voor die open plaats (bv man of vrouw, leeftijd, al dan niet rolstoelgebruiker, al dan niet gedragsproblemen, enz). Dit gebeurt via de computer (web-applicatie van de CRZ).

Alle contactpersonen van de regio (meestal maatschappelijk assistenten van voorzieningen) krijgen dan een melding op hun computer dat er een open plaats is. De contactpersonen die mensen met een handicap kennen die voor deze plaats in aanmerking kan komen, moeten dat melden en informatie doorgeven aan de voorziening met een open plaats.

De voorziening met een open plaats moet eerst de kandidaten uit prioriteitengroep 1 bekijken en eigenlijk ook iemand uit deze groep opnemen. Als er niemand uit prioriteitengroep 1 past in de open plaats, dan kan de voorziening eventueel iemand anders opnemen, maar dit moet dan gemotiveerd worden aan de prioriteitencommissie.

Zorgregie in Provincie Antwerpen

In de provincie Antwerpen maakt men het onderscheid tussen basiszorg en gespecialiseerde zorg.

In de *basiszorg* zou elke persoon met een handicap een oplossing moeten kunnen vinden zo dicht mogelijk bij zijn eigen omgeving. Men werkt dan met basiszorgregio's. Kalmthout behoort tot de regio Brasschaat.

De *gespecialiseerde zorg* is er voor die mensen waarvan de profielencommissie heeft geoordeeld dat ze veel méér en gespecialiseerde zorg nodig hebben. Deze zorg wordt provinciaal georganiseerd (men spreekt dan over 'categorie C' en Med+ en Ges+).

Organisatie zorgbemiddeling en overleg

CRZ-werking

In CRZ-vergaderingen zitten de verschillende contactpersonen uit een regio (er zijn 4 regio's die apart vergaderen: Antwerpen-Stad, Turnhout, Voorkempen, Zuidkant; daarnaast is er een aparte CRZ-vergadering voor de gespecialiseerde zorg).

ROG-werking

In het ROG-overleg zit de voorzitter van de CRZ, samen met de directies uit de verschillende voorzieningen (dezelfde onderverdeling in regio's zoals de CRZ-vergaderingen). Het is op dit niveau dat de middelen worden verdeeld en dat de afstemming van de zorg zal gebeuren. De RPC, Regionale Prioriteiten Commissie is samengesteld vanuit het ROG met mandaat om status en budget toe te kennen.

Stuurgroep

In de stuurgroep zitten de voorzitters van het ROG, het platform MDT (onder andere de mutualiteiten), een afvaardiging van 5 mensen van de gebruikers, de VAPH-cel zorgregie en het coördinatiepunt Handicap (die vooral het secretariaat verzorgt).

Uitbreidingsbeleid en -planning

Ook in de toekomst zal er nog schaarste zijn: weinig plaatsen en weinig uitbreiding.

Vroeger kon een voorziening een aanvraag doen voor een bepaalde capaciteit, dan een gebouw neerzetten en daar dan subsidies voor vragen. Dit gaat niet meer.

In verband met subsidies worden er budgetten per provincie gegeven. De provincie moet nu zelf de verdeling maken op ROG-niveau. Dit op basis van een beslissingskader vanuit het beleid, dat bepaald hoeveel % naar welk soort zorg de budgetten moeten gaan. Er moet dus onderling onderhandeld en afgestemd worden. Het resultaat van die onderhandelingen is dan dat sommige voorzieningen mogen uitbreiden en andere niet.

Vanaf 2012 zal men voor "uitbreiding" werken met persoonsvolgende budgets. Dit wil zeggen dat een aantal personen met een handicap uit prioriteitengroep 1 een convenant meekrijgen op basis van het vooraf vastgestelde budget per regio. Aan die convenant hangt een budget vast dat de persoon meekrijgt, hiermee kan de voorziening dan personeel aanwerven en de werking organiseren.

Voor 2012 wordt tevens zwaar ingezet op PAB (Persoonlijk Assistentie Budget). Dit systeem bestond al maar er komen extra middelen bij. Personen die een PAB-budget krijgen kunnen assistenten aanwerven die hen kunnen ondersteunen bij hun specifieke ondersteuningsnood (bv. Verplaatsingen). Dit is mogelijk voor alle handicaps en alle leeftijden. Budgethoudersverenigingen en sociale secretariaten kunnen ondersteunen bij het werkgeverschap.

Toewijzing woningen in het kader van het lokaal toewijzingsreglement

Uit het voorgaande blijkt dat het opnamebeleid van Spectrum sterk afhankelijk is van de status en de bijkomende middelen toegekend door de Regionale prioriteitencommissie (RPC):

Kandidaten registreren zich bij de Centrale Registratie Zorgvragen (CRZ). Gezien het tekort aan plaatsen worden de beschikbare plaatsen toegewezen adhv van prioriteiten. Het is de RPC die de prioriteiten bepaalt en aan de kandidaten een status en persoonsvolgende middelen toekent. Hiermee kan de voorziening verder aan de slag in functie van de open plaatsen die zij ter beschikking heeft.

De Ideale Woning zal op haar beurt controleren of de kandidaten uit de selectieprocedure van de welzijnsactor voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor sociale huur.

4.2.3 Aantal personen met een dringende vraag

De volgende tabellen bevatten gegevens gebaseerd op het oude systeem met urgentiecodes. In deze tabellen focussen we op het aantal personen met een UC1 & 2 per zorgvorm.

Evolutie van het aantal dringende vragen UC1 en 2 in Vlaanderen

Bron: zorgregierapport VAPH

	UC1+UC2								Vgl.
	31/12/03	31/12/04	31/12/05	31/12/06	31/12/07	31/12/08	31/12/09	31/12/10	09- '10
OBC	29	66	81	129	127	121	168	213	26,8%
Internaat	344	469	538	651	818	1047	-	-	
Internaat niet-schoolgaanden	-	-	-	-	-	-	71	94	32,4%
Internaat schoolgaanden	-	-	-	-	-	-	1079	1315	21,9%
Semi-internaat niet-schoolgaanden	47	50	39	43	57	74	94	122	29,8%
Semi-internaat schoolgaanden	239	224	271	377	447	550	521	633	21,5%
Ambulante begeleiding minderjarigen [vanuit I,SI,OBC] *	-	-	-	-	-	-	43	76	76,7%
Pleegzorg	45	40	52	52	77	72	92	93	1,1%
Thuisbegeleiding	1348	1734	1925	2338	2625	2863	3270	3853	17,8%
Nursingtehuis	532	610	654	657	687	814	849	1123	32,3%
Bezigheidstehuis	956	912	1093	1124	1247	1440	1684	2002	18,9%
Tehuizen werkenden	188	221	247	248	275	330	396	468	18,2%
Geïntegreerd wonen *	-	-	-	-	-	-	68	125	83,8%
Beschermd wonen	263	336	405	387	458	583	599	910	51,9%
Zelfstandig wonen	78	101	114	120	119	153	146	164	12,3%
Begeleid wonen	768	855	964	1040	1273	1510	1846	2186	18,4%
WOP	26	20	25	27	44	50	57	69	21,1%
Dagcentrum	671	687	720	753	813	1074	1202	1487	23,7%
Begeleid werken	88	111	147	160	186	273	301	385	27,9%
Ambulante begeleiding vanuit dagcentrum *	-	-	-	-	-	-	13	29	123,1%
Totaal	5622	6436	7275	8106	9253	10954	12499	15347	22,8%

De grote stijging voor de zorgvormen geïntegreerd wonen (83,8%), ambulante begeleiding minderjarigen (76,7%) en ambulante begeleiding vanuit dagcentrum (123,1%) valt meteen op. Deze zorgvormen zijn echter relatief nieuw, wat meteen ook de forse stijging verklaart. Zorgvormen waarbij het aantal vragen gevoelig stijgt, zijn nursingtehuizen (32,3%) en beschermd wonen (51,9%). Oorzaak voor de stijging bij deze laatste zorgvorm ligt mogelijk bij de intentie van de voogdijminister dat meer inclusieve ondersteuningsvormen de kern van zijn beleid vormen. Opvallend is eveneens dat het aantal vragen voor geen enkele zorgvorm daalt.

Aantal dringende zorgvragen (urgentiecode 1 en 2 of migratievraag, preferentie 1) naar provincie.

Bron: zorgregierapport VAPH

	Antwerpen	Vlaams-Brabant en Brussel	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Wallonië	Postcode ontbreekt of ongeldige postcode	Totaal
OBC	54	63	58	22	9	1	6	213
Internaat niet-schoolgaanden	67	8	7	10	0	1	1	94
Internaat schoolgaanden	397	227	223	303	158	1	6	1315
Semi-internaat niet-schoolgaanden	65	10	24	13	8	0	2	122
Semi-internaat schoolgaanden	124	64	115	226	102	1	1	633
Ambulante begeleiding minderjarigen [vanuit I,SI,OBC]	15	14	6	22	16	0	3	76
Pleegzorg	30	12	14	14	22	0	1	93
Thuisbegeleiding	1331	192	521	1032	746	4	27	3853
Nursingtehuis	236	169	163	352	196	5	2	1123
Bezigheidstehuis	637	262	284	427	382	9	1	2002
Tehuizen werkenden	160	67	82	63	96	0	0	468
Geïntegreerd wonen	36	19	13	16	41	0	0	125
Beschermd wonen	257	110	147	199	189	1	7	910
Zelfstandig wonen	68	27	26	21	22	0	0	164
Begeleid wonen	697	297	268	505	408	2	9	2186
WOP	3	6	9	7	44	0	0	69
Dagcentrum	464	160	298	336	228	0	1	1487
Begeleid werken	170	59	41	61	53	0	1	385
Ambulante begeleiding vanuit dagcentrum	12	0	2	5	10	0	0	29
Totaal	4823	1766	2301	3634	2730	25	68	15347

Opvallend in deze tabel is de grote vraag naar beschermd en begeleid wonen voor de provincie Antwerpen.

Wanneer we deze tabel vergelijken met de cijfers op 31 december 2009 valt voornamelijk op dat de provincie Antwerpen met 48,70% het grootste aandeel van het gestegen aantal dringende vragen voor haar rekening neemt.

De verklaring voor de grote stijging van het aantal dringende zorgvragen in Antwerpen ligt gedeeltelijk bij de ingrijpende wijziging om de Antwerpse en de centrale webapplicatie samen te laten smelten op 01/12/2010. Het coördinatiepunt Antwerpen leverde een grote inspanning om de nog niet geregistreerde zorgvragen tegen deze datum te registreren.

4.2.4 Wachtijd dringende vragen

Het totaal van 14.155 vragen werd ingediend door 13.969 personen. Migratievragen werden niet meegenomen in deze analyse. Er werd evenmin rekening gehouden met mensen die schuiven tussen de urgentiecodes 1 en 2.

4.124 zorgvragen of bijna 29,2% van de zorgvragen hebben een wachttijd langer dan 2 jaar. Hiervan is bijna de helft (45,4% of 1.873 zorgvragen) zelfs langer wachtend dan 3 jaar. 30% van deze vragen zijn vragen naar een residentiële woonvorm (tehuizen niet-werkenden en tehuizen werkenden) voor meerderjarigen. 792 of 19,2% zijn vragen thuisbegeleiding en 541 of 15,9 zijn vragen begeleid wonen. Bij deze laatste zorgvorm stellen we bovendien vast dat ruim 60% van de geregistreerde zorgvragen langer dan 2 jaar wachten op een oplossing. Bij de zorgvorm beschermd wonen wacht 59,3% van de zorgvragen langer dan twee jaar, terwijl dit percentage voor zorgvragen naar ondersteuning via bezigheidstehuizen op 65,5% ligt.

Aantal dringende zorgvragen (UC 1 en 2) naar wachttijd en zorgvorm

Bron: zorgregierapport VAPH

	Wachttijd met de huidige urgentiecode						Totaal
	< 1m	1 -5m	6 - 11m	12 -23m	24 -35m	>= 36m	
OBC	23	55	53	45	16	16	208
Internaat niet-schoolgaanden	3	10	18	20	9	7	67
Internaat schoolgaanden	63	192	292	290	163	124	1124
Semi-internaat niet-schoolgaanden	12	26	28	28	10	6	110
Semi-internaat schoolgaanden	39	106	141	125	106	49	566
Ambulante begeleiding minderjarigen [vanuit I,SI,OBC]	9	25	13	13	1	0	61
Pleegzorg	7	19	18	22	7	8	81
Thuisbegeleiding	179	674	978	1138	560	232	3761
Nursingtehuis	50	162	300	181	127	201	1021
Bezigheidstehuis	64	226	345	449	298	458	1840
Tehuizen werkenden	11	74	74	123	81	76	439
Geïntegreerd wonen	1	16	21	39	0	3	80
Beschermd wonen	26	124	169	196	138	131	784
Zelfstandig wonen	3	28	18	31	27	28	135
Begeleid wonen	70	316	430	584	388	267	2055
WOP	2	6	10	9	10	5	42
Dagcentrum	70	213	289	350	254	223	1399
Begeleid werken	22	59	76	102	56	39	354
Ambulante begeleiding vanuit dagcentrum	6	5	7	10	0	0	28
Totaal	660	2336	3280	3755	2251	1873	14155

Tevens stellen we vast dat 5.978 of 42,2% van de dringende zorgvragen zijn voor minderjarigenzorg met inbegrip van thuisbegeleiding en pleegzorg. Hiervan zijn 3.822 of bijna 64% vragen voor de zorgvormen thuisbegeleiding of ambulante begeleiding minderjarigen, 1.191 of 19,9% zijn vragen voor opname in een internaat.

De overige 8.177 of 57,8% van het totaal aantal, omvatten dringende zorgvragen voor volwassenenzorg. Hiervan worden 1.753 vragen, of 21,4%, gesteld voor zorgvormen voor dagbesteding, terwijl 6.424 of 78,6% van deze vragen gericht zijn naar woonvormen.

Binnen de zorgvragen voor woonvormen groeit het aantal zorgvragen voor residentiële opvang en het aantal zorgvragen voor een inclusieve of een ambulante woonvorm steeds verder naar elkaar toe. 3.300 of 51,6% zorgvragen worden immers gesteld voor de woonvormen tehuis niet-werkenden en tehuis

werkenden. 3.096 of 48,4% zorgvragen worden gesteld voor een inclusieve of ambulante woonvorm.

De 4.124 dringende zorgvragen op 31 december 2010 behoren toe aan 4.093 personen die langer dan 2 jaar wachten op het invullen van hun zorgvraag. De gevoelige stijging in het aantal zorgvragen vindt zijn oorzaak voornamelijk bij de betere registratie van de zorgvragen die vanaf 2007 een feit is. In vergelijking met de cijfers op 31 december 2009 merken we een gemiddelde stijging van 26,2% op voor het aantal dringende zorgvragen. Hierbij stellen we bijna een verdubbeling (96,2%) vast van het aantal zorgvragen semi-internaat schoolgaanden. Daarnaast valt ook de stijging op van het aantal vragen voor de zorgvormen beschermd wonen (88,1%), dagcentrum (49,5%), tehuis werkenden (30,8%) en begeleid wonen (21,1%).

4.3 Situatie in Kalmthout

Voor Kalmthout denkt men aan een doelgroep van personen met een mentale handicap, al dan niet in combinatie met een fysieke beperking, waarbij sprake is van een begeleiding bij het wonen.

- Het wonen gebeurt doorgaans in een ‘gewone’ niet speciaal aangepaste woning, dat kan eventueel een sociale woning zijn. Er wordt wel gerekend op rolstoeltoegankelijkheid op het gelijkvloers.
- De personen met een handicap worden begeleid door een voorziening die door het VAPH erkend is om DIO (beschermd en geïntegreerd wonen) aan te bieden.

Momenteel zijn er in Kalmthout contacten met Spectrum vzw. Zowel bij het lokale bestuur als bij Spectrum is de interesse groot om voorzieningen voor personen met een handicap te realiseren.

4.3.1 Zorgvragen naar woonondersteuning voor Kalmthout

Onderstaande tabellen geven een beeld van de zorgvraag in Kalmthout. Wat opvalt is de stijgende vraag, over een periode van 5 jaar is die met 1/3de gestegen en verdubbeld voor de dringende zorgvraag. Grootste vraag is naar thuisbegeleiding en een plaats in een bezigheidstehuis of dagcentrum maar belangrijk is ook de grote en stijgende vraag naar begeleid wonen. In deze tabellen wordt wel al gewerkt met de nieuwe termen “actieve” en “passieve” zorgvraag ipv met de oude term “urgentiecodes”.

Evolutie actieve zorgvraag (Bron: Kabinet Vandeurzen 04/01/2012)

evolutie actieve vragen	30/06/2009	31/12/2009	30/06/2010	31/12/2010	30/06/2011
OBC					
Internaat niet-schoolgaanden	2	2	1		
Internaat schoolgaanden	8	6	6	3	3
Semi-internaat niet-schoolgaanden					
Semi-internaat schoolgaanden	2	2	4	3	2
Ambulante begeleiding minderjarigen [vanuit I, SI, OBC]				1	1
Pleegzorg					
Thuisbegeleiding	10	10	10	12	18
Nursingstehuis	3	2	5	5	6
Bezigheidstehuis	9	8	12	12	12
Tehuizen werkenden			1	1	1
Geïntegreerd wonen				1	3
Beschermd wonen	1	1	4	4	6
Zelfstandig wonen			1	1	1
Begeleid wonen	8	8	11	14	13
WOP					
Dagcentrum	5	4	7	5	7
Begeleid werken	1		3	4	3
Ambulante begeleiding vanuit dagcentrum					
DIO					1
TOTAAL	49	43	65	66	77

Evolutie dringende actieve zorgvraag (Bron: Kabinet Vandeurzen 04/01/2012)

aantal dringende actieve vragen (UC 1 en 2)	30/06/2009	31/12/2009	30/06/2010	31/12/2010	30/06/2011
OBC					
Internaat niet-schoolgaanden	2	1	1		
Internaat schoolgaanden	4	2			
Semi-internaat niet-schoolgaanden					
Semi-internaat schoolgaanden			2	1	1
Ambulante begeleiding minderjarigen [vanuit I,SI,OBC]				1	1
Pleegzorg					
Thuisbegeleiding	8	9	10	11	16
Nursingstehuis	1		2	2	3
Bezigheidstehuis	2	3	4	4	6
Tehuizen werkenden			1	1	1
Geïntegreerd wonen					2
Beschermd wonen			2	2	2
Zelfstandig wonen			1	1	1
Begeleid wonen	3	3	5	8	7
WOP					
Dagcentrum	3	2	3	2	6
Begeleid werken	1		3	3	2
Ambulante begeleiding vanuit dagcentrum					
DIO					
TOTAAL	24	20	34	36	48

In onderstaande tabel per leeftijd valt op dat de zorgvraag voor de leeftijd van 7 tot 30/50 jaar het grootst is. Vooral de groep 13 tot 20 jarigen heeft een groot aantal. In deze leeftijdscategorie is de vraag naar begeleid wonen groot.

Actieve zorgvraag per leeftijd (Bron: Kabinet Vandeurzen 30/062011)

actieve vraag per leeftijd	0 - 6	7-12	13-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	TOT
OBC	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Internaat niet-schoolgaanden	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Internaat schoolgaanden	0	2	2	1	0	0	0	0	5
Semi-internaat niet-schoolgaanden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Semi-internaat schoolgaanden	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Ambulante begeleiding minderjarigen [vanuit I, SI, OBC]	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Thuisbegeleiding	4	7	7	1	0	2	0	0	21
Nursingstehuis	0	0	0	0	2	1	3	0	6
Bezigheidstehuis	0	0	3	0	2	3	2	2	12
Tehuizen werkenden	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Geïntegreerd wonen	0	0	0	1	0	0	1	0	2
Beschermd wonen	0	0	1	3	0	1	0	0	5
Zelfstandig wonen	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Begeleid wonen	0	0	0	5	4	1	0	0	10
WOP	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagcentrum	0	0	6	2	0	0	0	0	8
Begeleid werken	0	0	2	1	0	0	0	0	3
Ambulante begeleiding vanuit dagcentrum	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DIO	0	0	0	1	0	0	0	0	1
TOTAAL	4	12	20	13	8	8	6	3	74

Vanuit Spectrum zijn er 2 kandidaten die reeds op de CRZ een expliciete woonvraag voor Kalmthout hebben gesteld. Dit is voornamelijk omdat er nog geen actieve publiciteit rond deze woonvorm gegeven is. De infrastructuur is immers nog niet voorhanden. Actieve bevraging zal zeker meer aanvragen opleveren.

4.3.2 De specifieke woonneed van de doelgroep in de gemeente

Huidige situatie

In de sociale huursector is er op dit ogenblik geen specifiek woonaanbod voor personen met een fysieke en/of mentale handicap.

Vzw Spectrum is onder meer actief op het gebied van woonondersteuning van personen met een mentale handicap. De inplanting van de huidige woonvormen bevindt zich op het grondgebied van Gooreind-Wuustwezel. De cliënten zijn echter afkomstig uit Wuustwezel, Kalmthout, Brecht, Essen en - in mindere mate - Zoersel. Er is nood aan woonopvang voor cliënten die in deze gemeenten woonachtig zijn. Het huidig woonaanbod van Spectrum vzw bestaat uit een tehuis niet-werkenden (De Regenboog) voor 22 personen, 2 huizen beschermd/geïntegreerd wonen/DIO (De Kade en De Dijk) voor respectievelijk 4 en 7 personen. Daarnaast is er ook nog een dagcentrum (De Oever) waar 46 personen terecht kunnen. Vanuit de woonvormen kan er een beroep gedaan worden op het aanbod van dit centrum.

Vanuit Spectrum is men in Kalmthout op zoek naar woningen voor personen met een mentale handicap die alleen wonen onder begeleiding. Het blijkt moeilijk te zijn om voor deze doelgroep woningen te vinden. Deze laatste vraag sluit aan bij de mogelijkheden die er in het kader van een doelgroepenbeleid in het eigen toewijzingsreglement zijn.

Spectrum vraagt woningen voor DIO "Beschermd- en Geïntegreerd Wonen". Bij hen ligt de nadruk op een inclusieve woonvorm. Ze wijzen op de hoge huurprijzen op de reguliere markt en anderzijds de schaarste zeker in de regio Kalmthout. Spectrum vraagt om een samenwerking met o.a. de huisvestingsmaatschappijen om enkele woningen voor te behouden voor onze doelgroep.

Huidige vraag van Spectrum

Vanuit Spectrum is men op zoek naar woningen voor personen met een matige mentale handicap die alleen wonen. Het blijkt moeilijk te zijn om voor deze doelgroep woningen te vinden.

Deze vraag sluit nauw aan bij de mogelijkheden die er zijn vanuit het doelgroepenbeleid in het kader van het eigen toewijzingsreglement.

- De Ideale woning wil 48 sociale woningen realiseren op de verkaveling Kerkeneind-West.
- 8 appartementen zouden voor deze doelgroep kunnen worden voorbehouden.

De huidige regelgeving voorziet dat er maximum 10 personen binnen een DIO-unit kunnen worden opgevangen. In Kerkeneind-West kunnen er 8 appartementen met 1 slaapkamer worden gerealiseerd. Spectrum is vragende partij om hiermee flexibel te kunnen omgaan. In principe wordt er vanuit gegaan dat het om alleenstaanden gaat, echter de realiteit wijst uit dat er vragen zijn om ook met twee te kunnen samenwonen. Eveneens is er de vraag om te voorzien in enkele gemeenschappelijke ruimtes (woonkamer, keuken, tuin) om samen dagactiviteiten te kunnen organiseren en/of het creëren van een ontmoetingsruimte voor de verschillende doelgroepen die er zullen wonen.

De voorrang zal enkel van toepassing zijn op de woningen die zijn opgenomen in een lijst die in de bijlage van het reglement wordt gevoegd.

Momenteel gaat het over 8 woonunits met 1 slaapkamer in het te realiseren project van De Ideale Woning op Kerkeneind West.

5. OMKADERING

Wat betreft de omkadering kan worden gewezen op de goede samenwerking tussen SHM, OCMW en Spectrum.

De bestaande en de te realiseren woningen liggen in het centrum van het dorp en zijn gelegen nabij alle zorg- en andere voorzieningen. De woningen zullen ook aangepast zijn aan hun bewoners: rolstoeltoegankelijkheid, brede deuren, aangepast sanitair...

De bewoners van de betreffende sociale woningen kunnen als dat nodig wordt of blijkt, beroep doen op de diensten van het OCMW, zoals de dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg die het volgende aanbiedt:

- gezinszorg (onderhoud, handwas, maaltijden, hygiënische taken, persoonsverzorging,...)
- karweihulp (niet-herhalende onderhouds- en/of herstellingswerken)
- poetshulp (schuren, dweilen, stofzuigen, ramen wassen, afstoffen,...)

Ook kan men beroep doen op boodschappenhulp, oppas (voor ouderen), warme maaltijden, de mindermobielen centrale of het strijkatelier. Het dienstencentrum “De Groten Uitleg” biedt een waaier aan activiteiten aan, geeft informatie, serveert warme maaltijden, enz.

Met Spectrum zijn er afspraken gemaakt ivm een aangepaste begeleiding van de personen met een mentale handicap in de woningen die in Kerkeneind-West voor deze doelgroep zijn voorbehouden. Aandacht zal worden besteed aan de afstemming met bestaande reguliere diensten. De clustering van inzet en ondersteuning kan een meerwaarde creëren voor de site.

In Kalmthout werd een lokaal woonoverleg opgestart. Op dit woonoverleg zal regelmatig de werking van het eigen toewijzingsreglement worden geëvalueerd. Er is ook een bezorgdheid en een bereidheid om mogelijk over te gaan tot een verdere samenwerking op het vlak van lokaal woonbeleid met buurgemeente Wuustwezel.

6. VISIE VAN HUISVESTINGS- EN WELZIJNSACTOREN OVER DE DOELGROEPEN EN HUN WOONNODEN

6.1 Visie wonen lokaal bestuur

Gemeente

De gemeente streeft na het aanbod aan betaalbare en kwaliteitsvolle woningen te vergroten. Speciale aandacht gaat uit naar de zwakke huurder op de private huurmarkt. In het GRS van 2006 is bepaald dat 50% van de nieuwe verkavelingen gelegen aan een uitgeruste weg naar sociale woningbouw moet gaan. De bouw van 18 woningen op Kijkuit en de planning van 48 sociale appartementen op Kerkeneind-West waarvan sprake is in dit doelgroepenplan, is daar al het resultaat van. Demografisch gezien is er enerzijds de vaststelling dat de gemiddelde levensverwachting en de grijze druk stijgen. Anderzijds stellen we lokaal vast dat een aantal ouderen binnen Kalmthout fysiek nog te goed én zelfredzaam zijn voor opname in een rusthuis maar voor wie de huidige woonsituatie niet meer aangepast is aan hun fysieke mogelijkheden (te groot, teveel onderhoud, te ver afgelegen van het centrum van de gemeente). Zij wensen nog zelfstandig te wonen, maar binnen een omgeving die toch een stuk bescherming biedt.

Het verhogen van het woningaanbod voor ouderen en personen met een handicap mag geen verdringingseffect hebben op huisvesting van andere doelgroepen, zoals alleenstaanden. Voor deze doelgroep is het huidige woonaanbod immers veel te klein. Dit bleek reeds eerder uit de omgevingsanalyse in het kader van het lokaal sociaal beleidsplan.

OCMW

Het OCMW van Kalmthout wil de draaischijf zijn in het sociaal beleid van de gemeente en samen met de gemeente onder meer een (t)huis bieden aan iedereen. Dit kan gerealiseerd worden door een kwalitatieve, betaalbare en laagdrempelige dienstverlening aan te bieden, zonder onderscheid te maken tussen ras, etniciteit en dit alles binnen de voorschriften van de hogere en lokale overheid. Het versterken van de samenwerking en afstemming tussen gemeente en OCMW betekent hierin absoluut een meerwaarde. Het OCMW trad toe tot het sociale verhuurkantoor De Voorkempen die onder andere instaan voor de administratieve opvolging van de contracten (hoofdhuur en onderhuur) en de huurdersbegeleiding. Onder begeleiding van SVK De Voorkempen werden reeds verscheidene Kalmthoutenaren verdergeholfen. In 2007 werd een lokaal sociaal beleidsplan 2008 – 2013 opgemaakt door het gemeentebestuur, het OCMW en externe partners. Bij de opmaak van het beleidsplan werd gekozen om in het thema wonen extra focus op de doelgroepen ouderen en personen met een handicap te leggen. Hiervoor werden strategische en operationele doelstellingen uitgewerkt, nadien vertaald in concrete acties.

Als operationele doelstelling voor het thema Wonen werd in het lokaal beleidsplan het volgende geformuleerd: “Uitbreiden van het sociaal woonbestand”. Het aanbod aan sociale huur- en koopwoningen aanpakken via acties die gedragen worden door zowel OCMW, gemeente als de sociale huisvestingsmaatschappijen, werd bij deze doelstelling als een bijzonder actiepunt geformuleerd.

6.2 De Ideale Woning

De kerntaak van een sociale huisvestingsmaatschappij bestaat uit het ter beschikking stellen van een voldoende aantal kwaliteitsvolle woningen tegen betaalbare huurprijzen. Hierbij met voldoende aandacht voor de evolutie van de maatschappij (integratie van personen met een handicap, levenslang en aanpasbaar wonen voor ouderen) de gezinssamenstellingen en de vergrijzing van de bevolking.

Uit de lijst met kandidaten blijkt de nood aan kleine woningen voor één oudergezinnen en alleenstaanden. Een stap in deze richting wordt gezet met de bouw van 48 appartementen in Kerkeneind-West. Vele van deze woningen zullen 1 slaapkamer appartementen zijn. 8 units worden voorbehouden voor personen met een handicap die begeleiding nodig hebben.

Zonder de aandacht te verliezen voor de doelgroep “alleenstaanden” wil de Ideale Woning de bouw van woningen voor ouderen en personen met een handicap nabij het centrum stimuleren. De aanwezigheid van winkels, sociale diensten en organisaties op loopafstand, geven een grote meerwaarde in de moeilijker wordende levensomstandigheden van de ouderen. Tevens bieden ze de mogelijkheid om de sociale contacten te onderhouden. Anderzijds tonen voldoende cijfers de vergrijzing van de bevolking aan, vergrijzing welke allen maar zal toenemen. Ouderen kiezen en streven er naar om zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving te blijven wonen. Aan de vennootschap de taak - de plicht om tegemoet te komen

aan dit streven.

De Ideale Woning richt zich dan ook naar het vergroten van het aanbod appartementen aangepast aan ouderen en personen met een handicap en hiermee op de bouw van kleine woongelegenheden.

6.3 Spectrum vzw

Van de directie van Spectrum vzw ontvingen we de volgende motivatie:

Vzw Spectrum is reeds jaren actief binnen de sector van de gehandicaptenzorg in de Noorderkempen.

Dagcentrum de Oever opende in 1980 zijn deuren en in 2005 kwam Beschermd Wonen De Kade erbij.

Door een fusie van de Oever en De Regenboog (tehuis niet-werkenden De Regenboog) in 2006 ontstond vzw Spectrum.

Op 27 juni 2011 startte De Dijk onder vorm van een Dienst Inclusieve Ondersteuning.

Spectrum vzw heeft een erkenning voor 76 cliënten.

Spectrum vzw wil zich volop engageren op het vlak van het uitbouwen van een woonaanbod binnen de regio Voorkempen, meer bepaald in Kalmthout. Dit is ingegeven vanuit de volgende beweegredenen:

1. In de periode 2012-2015 zullen de uitbreidingsmiddelen van de Vlaamse Overheid voor personen met een beperking onder meer ingezet worden voor nieuwe inclusieve woonvormen (DIO).
2. Door het VAPH erkende voorzieningen zullen in de toekomst enkel nog handicapspecifieke hulpverlening mogen aanbieden. Om een nieuw woonaanbod te kunnen creëren dient er een samenwerking met sociale huisvestingsmaatschappijen te worden aangegaan (conditio sine qua non) onder meer om de huurprijs voor de bewoners haalbaar te houden.
3. Spectrum vzw heeft ondertussen al enige ervaring opgedaan inzake beschermd wonen: de bewoners van 'De Kade' zijn in de buurt volledig geïntegreerd. Zij maken gebruik van verschillende reguliere diensten en nemen deel aan verschillende activiteiten in de gemeente.
4. Spectrum heeft een exclusieve inplanting in Gooreind-Wuustwezel, dit zorgt voor een concentratie. Uitbreiding van wooncapaciteit wordt dan ook best verspreid over de buurgemeenten.
5. Het cliënteel van Spectrum is woonachtig in verschillende gemeenten in de Voorkempen (zie supra). Het kunnen blijven wonen in de eigen woonomgeving is een belangrijke meerwaarde op het vlak van inclusie en mantelzorg.
6. In Kalmthout is er tot op heden geen woon- en zorgaanbod voor personen met een matige tot ernstige mentale handicap.
7. Vanuit een interne bevraging weten we dat er verschillende cliënten zijn met een concrete woonvraag in het kader van beschermd/geïntegreerd wonen.
8. In tehuis niet-werkenden De Regenboog verblijven cliënten die in aanmerking zouden kunnen komen voor een minder intensieve woonvorm. Tot voor kort waren er geen andere opties mogelijk. Kleinere woonentiteiten, ingebed binnen gemeentelijke woonkernen, bieden nieuwe groeikansen aan (vooral jongere) personen met een handicap.
9. Een tehuis heeft een collectief aanbod, niet iedereen wenst in groep te wonen. Binnen DIO kan er variatie worden ingebouwd (van individueel wonen tot beperkt groepswonen).

6.4 Welzijnsraad

Op 16/02/2012 heeft de Welzijnsraad het doelgroepenplan bij het gemeentelijk toewijzingsreglement voor sociale huurwoningen doorgenomen en besproken.

Deze werkgroep besliste POSITIEF ADVIES te verlenen ter goedkeuring van het doelgroepenplan bij het gemeentelijk toewijzingsreglement voor sociale huurwoningen:

- de werkgroep verklaart zich akkoord met de gekozen doelgroepen en ervaart het als positief dat er woningen voorbehouden worden voor personen met een mentale handicap
- zij vragen rekening te houden met inclusie, bereikbaarheid van thuiszorgdiensten, diversiteit van woonvormen, domotica

6.5 Ouderenadviesraad

Op 03/02/2012 heeft de Ouderenadviesraad het doelgroepenplan bij het gemeentelijk toewijzingsreglement voor sociale huurwoningen doorgenomen en besproken.

Deze werkgroep besliste POSITIEF ADVIES te verlenen ter goedkeuring van het doelgroepenplan bij het gemeentelijk toewijzingsreglement voor sociale huurwoningen:

- de werkgroep verklaart zich akkoord met de gekozen doelgroepen en ervaart het als positief dat er woningen voorbehouden worden voor personen met een mentale handicap

6.6 GECORO

Op 02/05/2012 heeft de GECORO het doelgroepenplan bij het gemeentelijk toewijzingsreglement voor sociale huurwoningen doorgenomen en besproken.

Deze werkgroep besliste POSITIEF ADVIES te verlenen ter goedkeuring van het doelgroepenplan bij het gemeentelijk toewijzingsreglement voor sociale huurwoningen:

- de werkgroep verklaart zich akkoord met de gekozen doelgroepen en ervaart het als positief dat er woningen voorbehouden worden voor personen met een mentale handicap
- ook bij het doelgroepenplan personen met een handicap moet de lokale binding een aandachtspunt zijn

7. VERDERE UITVOERING EN PLANNING

7.1 Uitvoering door de sociale huisvestingsmaatschappij 'De Ideale Woning'

De Ideale Woning zal de uitvoering van de voorrang moeten toepassen op de woningen die hiertoe worden aangeduid.

De voorrangsregels met betrekking tot de lokale binding zoals beschreven in het reglement gelden ook voor het doelgroepenplan personen met een handicap.

7.2 Waar de voorrang zal worden toegepast

De voorrang zal van toepassing zijn op de volgende woningen van De Ideale Woning: 8 woonunits op Kerkeneind-West. Deze woningen zijn nog niet gerealiseerd: er is wel al gestart met de wegenaanleg in de verkaveling. De bouw van de 48 sociale huurwoningen staat op UP2014.

7.3 Voorrang voor de kandidaat-huurders uit de doelgroepen

Tot slot hernemen we het overzicht per woningtypologie en aanduiding van de woningen die men wil voorbehouden voor de verschillende doelgroepen. Project Kerkeneind-West is nog niet gerealiseerd en dus nog niet opgenomen. Vandaar nog 0 (gerealiseerde) woningen voor personen met handicap.

	studio	duplex		eengezinswoning					appartement				TOTAAL
		# slpk		# slpk					# slpk				
		3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	4	
Ouderen									4				4
Personen met een handicap													
Overig	1	10	4	0	2	10	7	4	4	31	1	1	75
TOTAAL	1	10	4	0	2	10	7	4	8	31	1	1	79

Het totaal aantal woningen met 1 en 2 slaapkamers bedraagt 41.

Dit betekent dat procentueel worden vrijgehouden:

- 10 % voor ouderen
- 0 % voor personen met een handicap

8. BIJLAGE: LOCATIE SOCIALE WONINGEN

8.1 De Ideale Woning

Gegevens september 2011

Adres	Type pand	# slp	Verdieping
Foxemastraat 14 / 1	appartement	2	0
Foxemastraat 14 / 2	appartement	2	0
Foxemastraat 14 / 3	appartement	2	1
Foxemastraat 14 / 4	appartement	2	1
Foxemastraat 14 / 5	appartement	3	2
Foxemastraat 6	eengezinswoning	2	0
Kijkuitstraat 62 / B 1	appartement	1	0
Kijkuitstraat 62 / B 2	appartement	1	0
Kijkuitstraat 62 / B 3	duplexwoning	4	1
Kijkuitstraat 62 / B 4	commercieel pand (verhuurd aan OCMW)	4	1
Kijkuitstraat 64a	eengezinswoning	3	0
Kijkuitstraat 64b	eengezinswoning	3	0
Kijkuitstraat 64c	commercieel pand (verhuurd aan OCMW)	3	0
Kijkuitstraat 66a	eengezinswoning	3	0
Kijkuitstraat 66b	eengezinswoning	3	0
Kijkuitstraat 66c	eengezinswoning	3	0
Kijkuitstraat 68 / B 1	appartement	1	0
Kijkuitstraat 68 / B 2	appartement	1	0
Kijkuitstraat 68 / B 3	duplexwoning	4	1
Kijkuitstraat 68 / B 4	duplexwoning	4	1
Marguerite Corstiaenslaan 26 / 1	appartement	2	0
Marguerite Corstiaenslaan 26 / 2	appartement	2	0
Marguerite Corstiaenslaan 5 / 1	appartement	2	0
Marguerite Corstiaenslaan 5 / 2	appartement	2	0
Marguerite Corstiaenslaan 5 / 3	appartement	2	1
Marguerite Corstiaenslaan 5 / 4	appartement	2	1
Marguerite Corstiaenslaan 5 / 5	duplexwoning	3	2
Marguerite Corstiaenslaan 5 / 6	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 2 / 1	appartement	2	0
Moeder Keeplein 2 / 10	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 2 / 2	appartement	2	0
Moeder Keeplein 2 / 3	appartement	2	1
Moeder Keeplein 2 / 4	appartement	2	1
Moeder Keeplein 2 / 5	appartement	2	1
Moeder Keeplein 2 / 6	appartement	2	1
Moeder Keeplein 2 / 7	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 2 / 8	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 2 / 9	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 4 / 1	appartement	2	1
Moeder Keeplein 4 / 2	appartement	2	1
Moeder Keeplein 4 / 3	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 4 / 4	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 6 / 1	appartement	2	1
Moeder Keeplein 6 / 2	appartement	2	1

Moeder Keeplein 6 / 3	duplexwoning	3	2
Moeder Keeplein 6 / 4	duplexwoning	3	2
Molenbaan 11	eengezinswoning	2	0
Molenbaan 17	eengezinswoning	4	0
Molenbaan 19	eengezinswoning	5	0
Molenbaan 21	eengezinswoning	4	0
Molenbaan 25	eengezinswoning	5	0
Molenbaan 27	eengezinswoning	4	0
Molenbaan 9	eengezinswoning	3	0
Schooldreef 42	eengezinswoning	5	0
Schooldreef 44	eengezinswoning	4	0
Schooldreef 46	eengezinswoning	4	0
Schooldreef 48	eengezinswoning	3	0
Schooldreef 50	eengezinswoning	5	0
Schooldreef 52	eengezinswoning	4	0
Schooldreef 54	eengezinswoning	3	0
Schooldreef 56	eengezinswoning	3	0
Verbiststraat 2a Bus 1	appartement	2	0
Verbiststraat 2a Bus 2	appartement	2	1
Verbiststraat 2a Bus 3	appartement	2	1
Verbiststraat 2a Bus 4	appartement	2	2
Verbiststraat 2a Bus 5	appartement	2	2
Victorine Van Mechelenlaan 14 / 1	appartement	2	0
Victorine Van Mechelenlaan 14 / 2	appartement	2	0
Victorine Van Mechelenlaan 9 / 1	appartement	2	0
Victorine Van Mechelenlaan 9 / 2	appartement	2	0

	: voorbehouden in doelgroepenplan ouderen
--	---